



DÜZCE İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ



DÜZCE İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ VE 2018 YILI EYLEM PLANI

Ocak 2018



MARKA

**DOĞU MARMARA
KALKINMA AJANSI**

DÜZCE İL YATIRIM DESTEK VE TANITIM STRATEJİSİ – 2023 VE EYLEM PLANI – 2018

Ocak 2018





İçindekiler

1. ANA METİN.....	6
1.1. MEVCUT DURUM.....	7
1.1.1. Düzce'nin Öncelikli Sektörleri.....	7
1.1.1.1. Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Sektörü (THD)	9
1.1.1.2. Ağaç ve Orman Ürünleri Sektörü.....	9
1.1.1.3. İnşaat ve Yapı Malzemeleri Sektörü	9
1.1.1.4. Metal, Makine ve Otomotiv Sektörü	9
1.1.1.5. Gıda Sektörü	9
1.1.2. Düzce'nin İstihdam Yapısı.....	10
1.1.3. Düzce'nin Üretim Yapısı.....	11
1.1.3.1. Sanayi	11
1.1.3.2. Turizm.....	14
1.1.3.3. Tarım.....	15
1.1.3.4. Teknoloji	16
1.1.4. Düzce'nin Dış Ekonomik Coğrafyası.....	17
1.2. SORUN ALANLARI	19
1.2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar	20
1.2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler)	24
1.3. HEDEFLER	25
1.3.1. Açıklamalar	26
1.3.2. Tablo	27
2. 2018 YILI EYLEM PLANI	28
2.1. Açıklamalar	28
2.2. Tablo	31
2.2.1. Geçmiş Yıl (2017) Eylem Planı Gerçekleşmeleri Tablosu	31
2.2.2. Plan Yılı (2018) Eylemleri Tablosu	34



ŞEKİLLER

Şekil 1 Sektör Önceliklendirmede Kullanılan Yöntemler	8
Şekil 2 Düzce Sektörel İstihdamı Yüzdesel Dağılımı.....	11
Şekil 3 Düzce Yatırım Bölgeleri	12
Şekil 4 Düzce'den Geçen Ulaşım Projeleri	13
Şekil 5 Düzce'ye Gelen Turist Sayısı.....	14
Şekil 6 Ortalama Kalış Süreleri (2007 - 2016)	15
Şekil 7 Teknoloji Düzeylerine Göre Türkiye ve Düzce'nin Karşılaştırmalı Dış Ticaret Payları	17
Şekil 8 Düzce'nin İhracatında Öne Çıkan Ülkelerin Değişim Yapıları	19



TABLolar

Tablo 1 İşgücüne Katılım Oranları	10
Tablo 2 İstihdam Oranları	10
Tablo 3 Türkiye ve Düzce 4A sigortalıları Sektörel Dağılımı	10
Tablo 4 Düzce ili Faal ve Kuruluş Aşamasındaki Organize Sanayi ve Endüstri Bölgeleri	11
Tablo 5 Düzce'ye En Fazla Turistin Geldiği 10 Ülke	15
Tablo 6 Düzce'de öne çıkan tarımsal ürünler	16
Tablo 7 Düzce ve Doğu Marmara Yetiştirilen Hayvan karşılaştırılması	16
Tablo 8 Teknoloji Düzeylerine Göre Türkiye ve Düzce'nin Dış Ticaret Payları(MİLYON \$)	16
Tablo 9 Düzce ili Yıllara Göre Dış Ticaret Verileri ve Payları	18
Tablo 10 Düzce ili 2016 yılı En Çok İhracat ve İthalat Yapılan 10 Ülke	18
Tablo 11 Türkiye, Doğu Marmara ve Düzce İli Yatırım Teşvik Belgesi İstatistikleri (2001-2017)	19



1. ANA METİN

Düzce İli Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi, ilin yatırım destek ve tanıtım faaliyetlerine yönelik olarak ilgili tüm kurumların ortak gündemi olarak Düzce Yatırım Destek Ofisi koordinasyonunda hazırlanmış bir belgedir.

Strateji 2023 yılına yönelik Düzce'nin;

- Yatırım ortamı iyileştirme,
- Yatırım süreçlerini hızlandırma,
- Etkin yatırım promosyonu,
- Bütüncül tanıtım faaliyetleri

Konularında hedef koyma ve bu hedeflere yönelik uygulama araçları ile temel sorun alanları ve çözüme yönelik araçları içermektedir.

Bir yörede yapılan yatırımları o bölgenin yerel girişimcisi tarafından kamu tarafından, aynı ülke sınırları içerisindeki bir başka yatırımcı tarafından ya da yabancı yatırımcılar tarafından yapılabilmektedir. Yabancılar tarafından yapılan yatırımlar tahvil, nakit veya bono gibi enstrümanları içeren yurt dışı portfolyo yatırımlarından ayrı olarak bir bölgede imalat ve hizmet sektörlerine yönelik sıfırdan reel sektörü yatırımı yapılmasını ya da mevcut bir işletmenin satın alması bu strateji belgesinin konusudur. Yeni bir tesis kurma, birleşme veya satın alma, firmalar arası borçlanmalar ve denizaşırı faaliyetlerden gelir elde etme yatırımları bu kapsamda yer almaktadır.

Bölgeye dışarıdan gelen, özellikle büyük ölçekli yatırımların ekonomik kalkınmayı hızlandırıcı pek çok etkisi bulunmaktadır. Yatırımlarla birlikte know-how, inovasyon, teknoloji düzeyi, yeni pazarlara erişim ve tedarikçi firmalara gelişim olanakları artmaktadır.

Özellikle büyük ve orta ölçekli yatırımlarda, yer seçiminde yatırımcı;

- Sektörel yığınlaşma,
- Sektörel girdiler,
- Pazar potansiyeli,
- Devlet destekleri ve vergi avantajları,
- İşgücü maliyetleri,
- İşgücü niteliği,
- Erişilebilirlik olanakları ve lojistik altyapısı,
- Arsa maliyetleri
- Yapılaşma izinleri,
- Doğal eşikler,
- Güvenlik ve ekonomik istikrar

Gibi unsurlara dikkat etmektedir.

Yatırımcıların bölgelere çekilmesi için farklı destinasyonlarda farklı kurum ve kuruluşlarca faaliyetler yürütülmektedir. Dünya genelinde Yatırım Ajansları, Kalkınma Ajansları, Tek Durak Ofisler, Ticaret ve Sanayi Odaları ve yerel yönetimler yatırım promosyon ve destek süreçlerinde faaliyet göstermektedir. Dünya genelinde yatırım promosyonu yapan 170'ten fazla kurum ve kuruluşun üye olduğu Dünya Yatırım Ajansları Birliği (WAIPA) bu oluşumların üst çatısını teşkil etmekte ve işbirliği olanaklarının gelişimi, bilgi akışının hızlanması, tecrübelerin paylaşılması, danışmanlık verilmesi ve yetkinliklerin artırılması amaçları ile çalışmaktadır. Türkiye özelinde Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı (TYTDA) uluslararası çalışmaları yürütmekte, bölge ölçeğinde Kalkınma Ajansları ve illerde Kalkınma Ajanslarına bağlı Yatırım Destek Ofisleri bu misyonu diğer yerel paydaşlarla işbirliği halinde yerine getirmektedir.



Düzce Yatırım Destek ve Tanıtım Stratejisi; ulusal politikaları, bölgesel hedefleri ve yerel dinamikleri ele alarak katılımcı şekilde hazırlanmış bir belgedir. Yapılan masabaşı çalışmaların yanında yatırımların yoğunlaştığı yörelerdeki kamu yöneticileri, organize sanayi bölgesi yönetimleri, sektörel birlik ve dernek yönetimleri, belirli yatırımcı ve girişimciler tarafından görüşler alınmış, sorun tespiti ve çözüm önerileri ile hedef belirlenmesinde değerlendirilerek konsolide edilmiştir. Öte yandan Kalkınma Ajansı Yönetim Kurulu üyelerinin değerlendirmeleri ele alınmış ve strateji belgesine yansıtılmıştır.

1.1. MEVCUT DURUM

Düzce ili ülke ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. 2016 yılı sonu itibariyle 370.371 kişi ile ülke nüfusunun %0,46'sını oluşturan Düzce, aynı yıl kişi başı ihracatta 1.786\$ olan ülke ortalamasının altında, 263\$ ihracat gerçekleştirmiştir. (Kaynak: TÜİK – 2017)

Düzce, 2.574 km² yüzölçümüyle Türkiye'nin en küçük 4. yüzölçümüne sahip ilidir. İstanbul ve Ankara'nın ortasında bulunması dolayısıyla Düzce, hem stratejik konumundan, ulaşım kolaylıklarından, limanlara ve gümrüklere yakınlığından dolayı yatırımcıların tercih ettiği yerler arasında ön sıralarda bulunmaktadır. Ayrıca, Düzce 4. bölge teşviklerinden yararlanması bakımından da yatırım için avantajlı konumdadır. TÜİK sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksinde il 35. sırada yer almaktadır. Ayrıca Düzce Türkiye geneli araştırmalarda yaşam memnuniyeti anketinde 7., Gelir ve Servet endeksinde 11., Rekabet endeksinde 16. ve Sosyal Sermaye endeksinde 18. Sırada bulunmaktadır.(Kaynak: TÜİK – 2016)

Hem sanayi hem turizm şehri olan Düzce'de ISO ilk 500 içinde yer alan 8 firma ve ISO ikinci 500 içinde yer alan 10 firma bulunmaktadır. Karadeniz Bölgesi'nde bulunan 3 mavi bayraklı plajdan 2 tanesi Düzce'dedir. (Kaynak: ISO 2017, Kültür ve Turizm Bakanlığı 2017)

İlimizde 2016 yılı itibariyle 6 kreş, 38 anaokulu, 112 ilkokul, 107 ortaokul, 54 lise bulunmaktadır. Toplam 317 okulda 3.486 derslik, 4.758 öğretmen, 74.814 öğrenci bulunmaktadır. Öğretmen başına düşen öğrenci sayısı 15,7 olarak hesaplanmaktadır.(Kaynak: MEB-2017)

Düzce Üniversitesi'nde 12 Fakülte, 3 Yüksekokul, 10 MYO, 3 Enstitü, 1 Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Üniversite Hastanesi), 13 Araştırma Merkezi, 9 Koordinatörlük bulunmaktadır. 1.057 akademik personel ve 777 idari personelin görev yaptığı üniversitede 23.604 öğrenci öğrenim görmektedir. 89 doçent ve 84 profesörün eğitim verdiği üniversite URAP sıralamasına göre dünyanın en iyi 2000 üniversitesi arasındadır, bilimsel yayın oranı en yüksek 7. Üniversite ve en genç üniversitedir. Ulusal kalite hareketine katılan 3. Üniversitedir ve 4 yıldız yetkinlik belgesine sahiptir.(Kaynak: YÖK-2016)

İlimizde 16 sağlık kurumu bulunmaktadır ve bu kurumlarda 629 hekim, 93 diş hekimi, 587 sağlık memuru, 626 hemşire, 198 ebe görev almaktadır. Hekim başına ortalama 588 kişi düşmektedir. TÜİK en son 2015 yılında hekim başına düşen hasta istatistiği yayınlamış olup, bu rakam Türkiye genelinde 557'dir. (Kaynak: TÜİK – Sağlık Bakanlığı, 2015)

İlimizde 41 spor tesisi, 93 spor kulübü, lisanslı 20.611 sporcu ve faal 2.736 lisanslı sporcu bulunmaktadır.(Kaynak: Gençlik ve Spor Bakanlığı SGM, 2016)

Düzce'de toplam 13 banka ve 34 şube bulunmaktadır. 2016 yıl bankalarda ki özel ve resmi mevduat toplamı 1.778 milyon TL'dir. (Kaynak: Türkiye Bankalar Birliği-2016)

1.1.1. Düzce'nin Öncelikli Sektörleri



Doğu Marmara Bölge Planı çalışmaları kapsamında sektör önceliklendirmede dört yöntem uygulanmıştır:

- 1) Hâlihazırda öne çıkan sektörlerin tespiti,
- 2) Bölgede örgütlenme yapısı da dikkate alınarak kümelenme potansiyeli taşıyan sektörlerin tespiti
- 3) Katma değer, ihracat ve istihdam açısından bölgede hâlihazırda pay sahibi olmayan ancak küresel trendler ve sektörel potansiyel göz önüne alındığında bölgesel gelişmeye en fazla katkı sağlayacak niş alanların belirlenmesini kapsamaktadır.
- 4) Ağırlıklı Kilit Performans Göstergeleri Analizi

Doğu Marmara Bölgesi'nin öncelikli sektörleri Doğu Marmara Bölge Planı 2014-2023 ve bu plan alt strateji belgesi olan "Akıllı İhtisaslaşma için Doğu Marmara Bölgesel Yenilik Stratejisi 2014-2018" ile belirlenmiştir.

Şekil 1 Sektör Önceliklendirmede Kullanılan Yöntemler

KRİTER GRUPLARI												
YATIRIM YOĞUNLUĞU					İSTİHDAM HACMI			İHRACAT HACMI			SAĞLADIĞI DEĞER, AR-GE VE TEKNOLOJİ DÜZEYİ	
Teşvik Belgeli Yatırım Analizleri					İstihdama Dayalı Yığınlaşma Analizi			İhracat Hacmi Analizi			Üç Yıldız Analizi	
Yatırım Artış Hızının İrdelenmesi					İstihdam Hacminde Artış Değeri			İhracata Dayalı Yığınlaşma Analizi			Katma Değer Analizi	
KOBİ Baskınlığının İrdelenmesi					İstihdam Yaratma Kapasitesi			İhracat Hacminde Artış Değeri			Yığınlaşma-Katma Değer İlişkisi Analizi	
Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişlerinin Sıklığı					Değişen Pay Analizi			İhracatta Ana Aktörlerin İrdelenmesi			Ar-Ge Merkezi Ve Personeli Yoğunluğu	
Anket Uygulamasına Göre Paydaş Tercihleri											Akademik Yayın, Tez Ve Ar-Ge Projeleri	
											Özel Sektör Ar-Ge Projeleri	
											TÜBİTAK Enstitüleri İhtisas Alanları	



1.1.1.1. Tekstil, Hazır Giyim ve Deri Sektörü (THD)

İlimizin en önemli sektörlerinden olan THD sektörü 25,40 milyon \$ ihracatı ile Düzce ihracatının yaklaşık % 23'ünü tek başına sağlamaktadır. 120 sanayi sicil belgeli firma 2016 yılında toplam 1,04 milyar TL'lik ciro sağlamıştır. 10.192 kişiye istihdam sağlayan sektör 4a zorunlu sigortalılık kapsamında % 15'lik istihdam katkısı sağlamaktadır. Özellikle hazır giyimde Türkiye'de önemli bir yere sahiptir. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016, SGK İstatistik Yıllıkları 2016)

1.1.1.2. Ağaç ve Orman Ürünleri Sektörü

İlimizde öne çıkan sektörlerden olan Ağaç ve orman Ürünleri sektöründe sanayi siciline sahip 117 firma vardır. 2016'da 6,76 milyon \$ ihracat hacmine sahip sektörün 2016 yılı cirosu 991 milyon TL'dir. Sektörün Düzce ihracatı içindeki payı % 6,15'tir. 4.137 kişiye iş olanağı sağlayan sektör, sektör 4a zorunlu sigortalılık kapsamında ilimiz içindeki payı % 6'dır. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016, SGK İstatistik Yıllıkları 2016)

1.1.1.3. İnşaat ve Yapı Malzemeleri Sektörü

İnşaat ve Yapı malzemeleri sektörü pek çok sektörü ve alt sektörü içine almaktadır. Bu nedenle sürükleyici, yönlendirici sektör olan inşaat ve yapı malzemelerinin 2016 Düzce ihracatı 29,6 milyon \$'dır. Toplam ihracattaki payı % 26,76 olan sektörde 39 sanayi sicil belgeli firma faaliyet göstermektedir. 2016 yılı cirosu 482 milyon TL olan sektörde, sektör 4a zorunlu sigortalılık kapsamında 8.351 kişi istihdam edilmekte ve ilimiz içindeki payı % 12 olarak hesaplanmaktadır. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016, SGK İstatistik Yıllıkları 2016)

1.1.1.4. Metal, Makine ve Otomotiv Sektörü

Otomotiv sektörü son 10 yılda ülkemiz tartışmasız ihracat şampiyonu olarak öne çıkmaktadır. Düzce'de Sakarya ve Kocaeli'ne olan yakınlığı ile otomotiv yan sanayinde öne çıkan iller arasındadır. Otomotiv sektöründe 2016 yılında 13 sanayi sicil belgeli firma bulunmakta olup, 5,18 milyon \$ ihracat gerçekleşmiştir. İlimiz ihracatı içindeki payı % 4,69'dur. Yine 2016 yılında 379 milyon ciro sağlanmıştır. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016)

Makine ihracatına bakıldığında 19,9 milyon \$'lık bir ihracat rakamı göze çarpmaktadır. İlimiz ihracatı içinde % 18'lik bir paya sahip olan sektör metal, makine ve otomotiv sektöründeki en yüksek ihracat rakamına sahiptir. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016)

Metal sanayini incelediğimizde sanayi sicil belgeli 106 firmanın faaliyet gösterdiğini ve 2016 yılında 13,10 milyon \$ ihracat gerçekleştirdiği görülmektedir. İlimiz ihracatı içindeki payı % 11,86 olan sektörün cirosu 2,91 milyar TL'dir. (Kaynak: TİM İhracat Verileri 2016, Bilim, Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2016)

Metal, Makine ve Otomotiv Sektörü 4a zorunlu sigortalılık kapsamında 7.786 kişiye istihdam sağlamakta ve ilimiz sektörleri içinde % 11'lik paya sahip durumdadır. (SGK İstatistik Yıllıkları, 2016)

1.1.1.5. Gıda Sektörü

Düzce özellikle fındık ve fındık menşeli ürünler imalatında öne çıkmaktadır. 54.493 ton ile Türkiye fındık üretiminin % 13,67'lik kısmı Düzce'den sağlanmaktadır. 2016 yılı sektörün toplam cirosu 1,36 milyar olup, bunun % 58'lik kısmı fındık ve fındık mamullerinden sağlanmıştır. Fındığın ardından silajlık mısır üretimi gelmekte olup, yıllık ortalama 186 bin ton üretim sağlanmaktadır. 3.022 kişinin istihdam edildiği sektörün payı % 4 olarak görünmektedir.



1.1.2. Düzce'nin İstihdam Yapısı

Doğu Marmara Bölgesi genelinde olduğu gibi Düzce ili işgücüne katılımda görece yüksek orana sahiptir. 2009 yılında %51,2 olan işgücüne katılım oranı, il bazlı istatistiklerin açıklandığı en son yıl olan 2013'te %56,6'ya yükselmiştir.

Tablo 1 İşgücüne Katılım Oranları

Yıllar	Türkiye	Doğu Marmara	Düzce
2009	47,9	49,2	51,2
2010	48,8	50,3	52,7
2011	49,9	54,7	58,6
2012	50,0	53,7	56,3
2013	50,8	54,9	56,6

Kaynak: TÜİK, 2016.

İstihdam oranlarında da işgücüne katılımı benzer bir yapı söz konusudur. Düzce ilinde istihdam oranlarında 2009-2013 aralığında düzenli artış görülmüş ve ülke ve bölge ortalamalarının üzerinde bir seyir yaşanmıştır.

Tablo 2 İstihdam Oranları

Yıllar	Türkiye	Doğu Marmara	Düzce
2009	41,2	41,8	43,8
2010	43,0	43,7	45,6
2011	45,0	48,2	53,0
2012	45,4	46,8	51,5
2013	45,9	49,2	51,7

Kaynak: TÜİK, 2016.

SGK 2016 yılı verilerine göre Düzce ili istihdamını sigortalı türlerine göre incelediğimizde 4A sigortalı (çırak ve part-time çalışanlar dahil) 76.525 kişi, 4B sigortalı 9.290 kişi ve 4C sigortalı 12.340 kişi çalışmaktadır. Düzce ili toplam sigortalı çalışan sayısı 102.075 kişidir. Zorunlu sigortalı sayısı 94.623 iken, kadın istihdamı 30.062, erkek istihdamı 64.561 kişidir. Türkiye zorunlu sigortalı sayısı 19.445.417 iken, kadın istihdamı 5.488.261 ve erkek istihdamı 13.957.156 olarak ölçülmüştür. Türkiye'de zorunlu sigortalı istihdamında kadın istihdamı oranı % 28,22 iken bu oran Düzce'de % 31,77'dir. İlimizde kadınların çalışma hayatına katılımı ülkemiz ortalamasının üstünde seyretmektedir. (Kaynak: SGK İstatistik Yıllıkları, 2016)

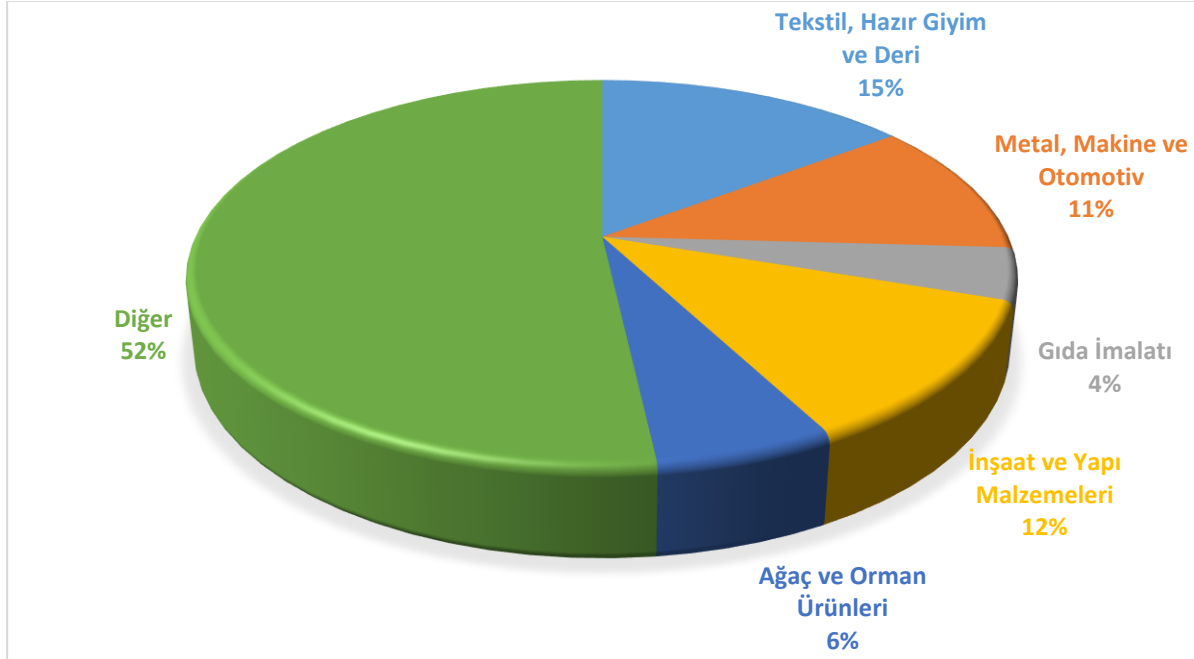
Tablo 3 Türkiye ve Düzce 4A sigortalıları Sektörel Dağılımı

SEKTÖRLER	TÜRKİYE	DÜZCE
Tekstil, Hazır Giyim ve Deri	935.654	10.192
Metal, Makine ve Otomotiv	1.061.492	7.786
Gıda İmalatı	562.522	3.022
İnşaat ve Yapı Malzemeleri	1.887.099	8.351
Ağaç ve Orman Ürünleri	309.175	4.137
Diğer	9.019.246	35.941
Toplam	13.775.188	69.429

Kaynak: SGK İstatistik Yıllıkları 2016



Şekil 2 Düzce Sektörel İstihdamı Yüzdesel Dağılımı



Kaynak: SGK İstatistik Yıllıkları 2016

1.1.3. Düzce'nin Üretim Yapısı

1.1.3.1. Sanayi

Düzce, yüzölçümü ve doğal eşikleri nedeniyle sanayi üretiminde bölge geneline kıyasla kısıtlı alanda üretim yapmaktadır. 2017 yılı sonu itibarıyla, 3'ü faal 5 Organize Sanayi Bölgesi, 15.390 işletme, 6 Ar-Ge Merkezi, İstanbul Sanayi Odası en büyük 500 sanayi kuruluşu listesinin 8'i, 2. en büyük 500 sanayi kuruluşu listesinde 10 firma sayısı ve 129 ülkeye 110,5 milyon dolar ihracat ile önemli bir üretim merkezidir.

İlde sanayi faaliyetleri ağırlıklı olarak organize bölgelerde ve D-100 Karayolu üzerinde yürütülmektedir. Devam eden organize sanayi bölgesi çalışmalarının tamamlanmasının ardından il genelinde 5 adet Organize Sanayi Bölgesi faaliyette olacaktır.

Tablo 4 Düzce ili Faal ve Kuruluş Aşamasındaki Organize Sanayi ve Endüstri Bölgeleri

	OSB Adı	İlçe	Alanı (dönüm)	Ağırlıklı Sektörler (Sırasıyla)
1	Düzce 1. OSB	Düzce	1730	Tekstil, Mobilya, Metal, Otomotiv Yan Sanayii
2	Düzce 2. OSB	Düzce	810	Cam, Alüminyum Profil, Plastik Levha, Otomotiv Yan Sanayii
3	Gümüşova OSB	Gümüşova	1335 + 2560 (Genişleme Alanı)	Karma
4	Çilimli OSB	Çilimli	830	Karma



5	Akçakoca Demir-Çelik İhtisas OSB	Akçakoca	885	Demir - Çelik
---	-------------------------------------	----------	-----	---------------

Düzce’de organize sanayi bölgelerinde toplam 8150 dönümlük sanayi alanı (donatı ve altyapı dâhil) ve arsa stoku bulunacağı öngörülmektedir.

1. OSB (KARMA) – BEYKÖY

Düzce 1. OSB kuruluş çalışmaları 1994 yılında başlamış olup 1996 yılında Tüzel Kişilik kazanmıştır. 173 hektar büyüklüğünde ve 1.090.053,19 m2 yüzölçümlü Organize Sanayi Bölgesinde firmalara yönelik yer tahsisleri tamamlanmış olup, 66 sanayi parselinin 63’ü firmalara tahsis edilmiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla üretimde olan parsel sayısı 52’dir. 2017 Aralık ayı verilerine göre 5.599 kişilik bir istihdam vardır. Öne çıkan sektörler Orman, Mobilya, Tekstil, Gıda, Metal sektörleridir.

2. OSB (KARMA) – BEYKÖY

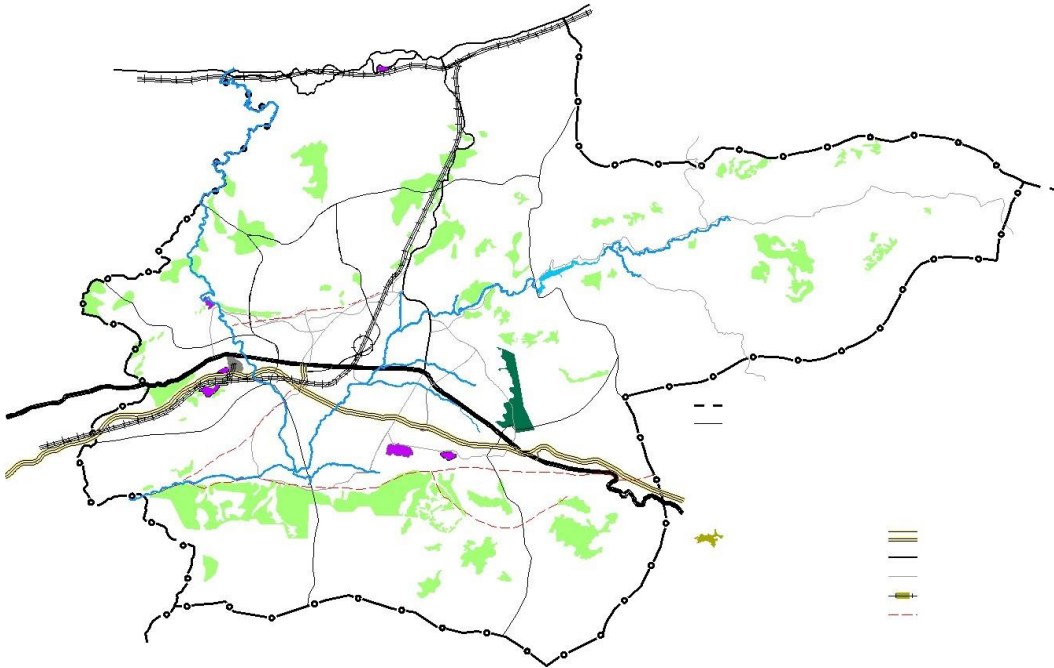
2008 yılı itibarı ile faaliyete geçen OSB 81 hektar büyüklüğünde ve 478.074,64 m2 yüzölçümlü sanayi parseline sahip olup, 11 sanayi parselinin hepsi firmalara tahsis edilmiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla üretimde olan parsel sayısı 6’dır. 851 kişilik istihdam vardır. Öne çıkan sektörler Cam, Alüminyum Profil, Plastik Levha, Otomotiv Yan Sanayi sektörleridir.

GÜMÜŞOVA OSB - KARMA

1335 dönüm büyüklüğündeki OSB 2016 yılında faaliyete başlamıştır. 58 sanayi parselinin 19’u faal durumdadır. 1200 kişilik bir istihdam vardır. 2560 dönümlük genişleme alanı çalışması başlamıştır. Kamulaştırma safhasındadır. Genişleme sonrasında OSB alanı 3895 dönümlük alana çıkacaktır. Karma OSB niteliğindedir.

Ayrıca planlama aşamasında olan “Çilimli OSB” 83 hektar büyüklüğünde ve karma OSB’dir, kamulaştırma safhasındadır. İlin tek ihtisas OSB’si olan “Akçakoca Demir- Çelik İhtisas OSB” 88,5 hektarlık bir alana sahiptir ve yer seçim işlemleri tamamlanmış, mütevellî heyet kurulmuştur.

Şekil 3 Düzce Yatırım Bölgeleri





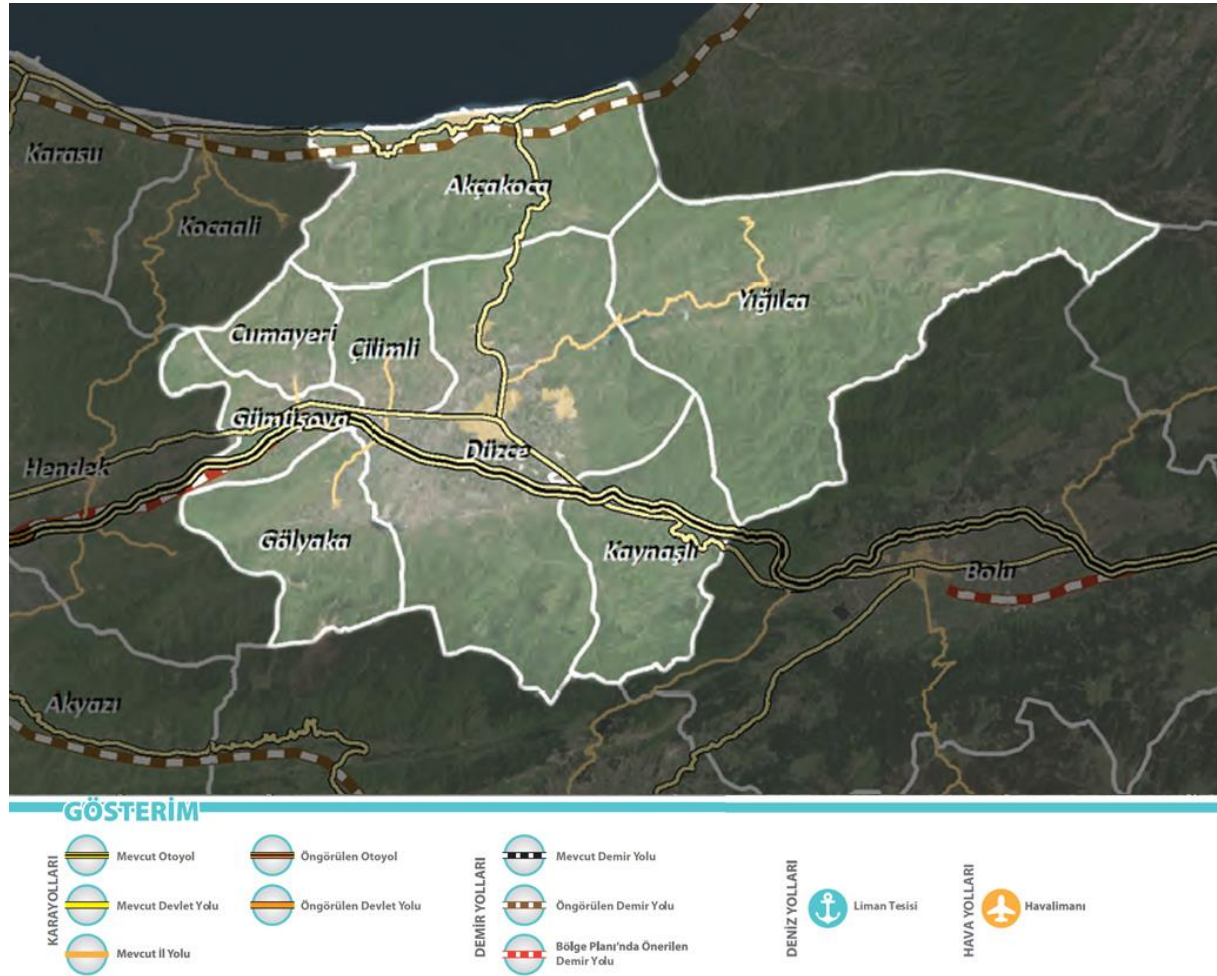
Düzce’de yatırım alanları coğrafi eşiklerle ciddi şekilde kısıtlanmaktadır. İl yüzölçümünün %80’e yakın oranı Melen Havzası içerisinde kalmaktadır. Yığılca ve güneyde Bolu Dağı’ndan gelen su kaynakları Gölyaka’da Efteni yöresinde birleşerek Melen Nehri’nden Karadeniz’e akmakta, bu havza da özel koruma hükümleri doğrultusunda sanayi yapılaşması açısından kısıtlanmaktadır. Öte yandan Düzce Ovası bu su kaynaklarınca beslenmiş bir birikinti ovası olarak oluşmuş ve il merkezi bu ova üzerinde gelişmiştir.

1999 yılında büyük ölçekli bir deprem üretmiş olan Kuzey Anadolu Fayı da Düzce’nin güneyinden geçmektedir. Bu fay hattına bağlı tali faylar da Düzce ovası batısı ve kuzeyinde ilerlemektedir. İlin en önemli coğrafi eşiklerinin arasında oranı %49’a ulaşan ormanlar da bulunmaktadır. Akçakoca kıyılarında ise engebeli arazi ve kıyı kenar çizgisi yine kısıt oluşturmaktadır.

Bu eşikler nedeniyle il genelinde sanayi yatırımlarında seçici olunması gerekliliği doğmuştur. Öte yandan Bölgesel Teşvik Sistemi’nde 4.bölge olarak yakın çevrede en cazip il olan Düzce’de yatırım talebi yoğunlaşmaktadır. Akçakoca ve Gümüşova ilçeleri Melen Havzası dışında kalan, tarım arazilerinin görece marjinal kaldığı yöreler olarak yatırıma en uygun alanlar olarak öne çıkmaktadır.

Doğu Marmara Bölge Planı ve Düzce ili 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı’nda demiryolu ağının Sakarya Karasu’dan Zonguldak Ereğli’ye uzanacağı ve Akçakoca’dan geçeceği öngörülmektedir. Bu hattın gelişimi Akçakoca bölgesinde lojistik maliyeti yüksek ürünlerde demiryolunu bir alternatif olarak değerlendirme imkânı doğurmaktadır.

Şekil 4 Düzce’den Geçen Ulaşım Projeleri

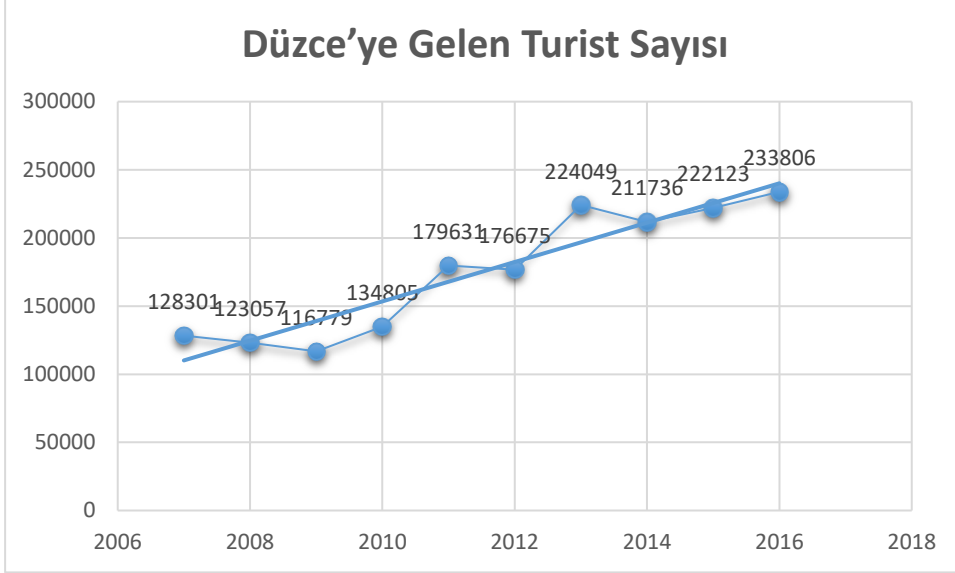




1.1.3.2. Turizm

Düzce ilimiz doğal, kültürel, tarihi güzellikleri ile ön plana çıkmaktadır. İlimiz, Akçakoca ilçesi ile Karadeniz'e kıyıdır. "Yakın Karadeniz" sloganıyla turizm potansiyelini tüm Türkiye'ye tanıtmaya çalışmaktadır. Ülkenin en önemli iki lokasyonunun ortasında, Ankara ve İstanbul'a kara yoluyla 2 saatlik mesafede olan Düzce, Ankara'nın denizle buluşma noktası da olmaktadır.

Şekil 5 Düzce'ye Gelen Turist Sayısı

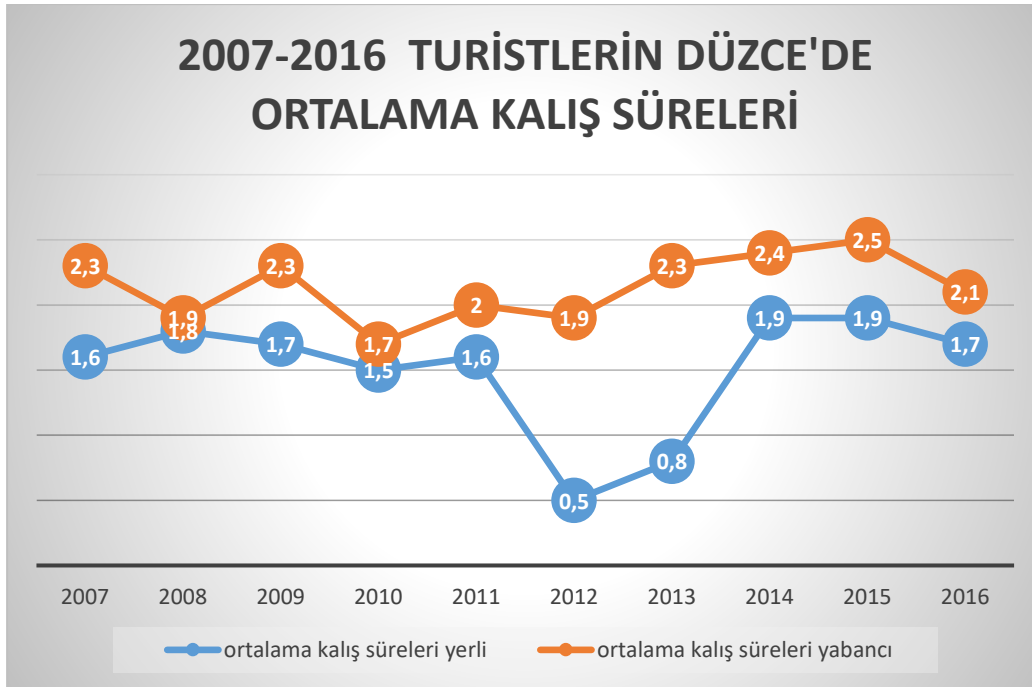


Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017

Doğu Marmara Bölgesi'nde konaklamalı turist sayısı bakımından son sırada yer alan Düzce, oransal olarak konaklamalı turist artışında bölgede ilk sıradadır. Yıllara göre düzenli artış gösteren turist sayısı, turizm tesis yatırımları ile de doğru orantıya sahiptir. 2016 yılında ise 8.401 kişi yabancı ve 233.806 kişi yerli turist olmak üzere toplamda 242.207 kişi Düzce'yi ziyaret ederek geceleme gerçekleştirmiştir. Yerli turistlerin ortalama kalış süresi 1,7 gün olurken, yabancı turistlerin ortalama kalış süresi 2,1 gün ve toplam kalış süresi ise 1,8 gün olmuştur.



Şekil 6 Ortalama Kalış Süreleri (2007 - 2016)



Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017

Düzce, Doğu Marmara illeri arasında turistlerin ortalama kalış süresinin en uzun olduğu ildir. Özellikle ile gelen yabancı turistler ortalama 2 gecedan fazla konaklamaktadır. 2012 ve 2013 yıllarındaki düzensiz azalış haricinde geceleme sürelerinin uzadığı görülmektedir. İle en çok yabancı turistin geldiği ülkeler Orta Doğu ülkeleridir. Bu bölgeden gelen turistlerin daha uzun süreli konakladıkları görülmektedir ve ağırlıklı olarak Akçakoca ilçesi tercih edilmektedir.

Tablo 5 Düzce'ye En Fazla Turistin Geldiği 10 Ülke

	İkamet ülkesi	Tesise geliş	Geceleme	Ortalama Kalış
1	S.ARABİSTAN	2 057	4 704	2,28
2	ALMANYA	1 701	3 882	2,28
3	KUVEYT	886	1 986	2,24
4	IRAK	649	1 290	1,98
5	A.B.D.	617	1 632	2,64
6	İTALYA	566	1 295	2,28
7	SURİYE	386	2 724	7,05
8	İRAN	360	794	2,20
9	İNGİLTERE	340	836	2,45
10	HİNDİSTAN	334	388	1,16

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2017

1.1.3.3. Tarım

Düzce'de geleneksel olarak yetiştirilen ürünlerden farklı olarak bölge üreticilerin yetiştirebileceği alternatif tarım ürünleri ya da faaliyet dalları arasında örtü altı sebze yetiştiriciliği, çilek yetiştiriciliği, yem bitkileri yetiştiriciliği, ahududu yetiştiriciliği, kayın mantarı yetiştiriciliği Bölge Planı'nda belirtilmektedir.



Düzce’de aşağıdaki üretim dallarında ağırlık bulunmaktadır. Özellikle fındık üretiminde Türkiye’nin %14’lük payı Düzce’ye aittir. Tarımsal üretimde ikincil faaliyetler kısıtlı kalmakta, ağırlık tarımsal ürünü doğrudan satmak şeklinde olmaktadır.

Tablo 6 Düzce’de öne çıkan tarımsal ürünler

Tarla Bitkileri	Çeltikmısır (dane), buğday, şekerpancarı, arpa
Sebze Bitkileri	Domates, hıyar, lahana (beyaz, karayaprak), sivri biber
Yem Bitkileri	Yonca, korunga, mısır (silajlık), fiğ, yulaf (yeşil ot)
Meyve - Bağ	Fındık, elma, armut, ceviz, çilek
Süs Bitkileri	Kasımpatı, gerbera, glayöl, fresia, şebboy
Seracılık	Domates, hıyar, biber, marul, fasulye
Hayvansal Üretim	Beyaz et, bal, süt, kırmızı et, yumurta
Su Ürünleri	Alabalık, kum midyesi, levrek, barbun, mezgit

Düzce’de yoğun olarak et tavuğu (brode) yetiştiriciliği yapılmakta olup, aynı zamanda küçükbaş ve büyükbaş hayvan yetiştiriciliği de yapılmaktadır. Doğu Marmara Bölgesi yetiştirilen hayvan rakamlarına baktığımızda 7.379.470 tavukla bölgenin %10,38’ine, 13.944 küçükbaş hayvan ile bölgenin % 4,23’üne ve 54.113 hayvan ile bölgenin % 11,74’üne Düzce ev sahipliği yapmaktadır. (Kaynak: TÜİK-2017)

Tablo 7 Düzce ve Doğu Marmara Yetiştirilen Hayvan karşılaştırılması

HAYVAN TÜRLERİ	TR42	DÜZCE	%
TAVUK	71.083.862	7.379.470	10,38
KÜÇÜKBAŞ	329.611	13.944	4,23
BÜYÜKBAŞ	460.793	54.113	11,74

1.1.3.4. Teknoloji

Düzce üretim kompozisyonuna teknolojik ürün imalat grupları bazında baktığımızda resmi rakamlara göre ihracatın ve ithalatın büyük kısmının düşük teknolojik ürünlerde yoğunlaştığı görülmektedir. Türkiye genelinde orta-düşük ve düşük teknoloji malların imalatının ağırlıkta ve yine orta-düşük ve düşük teknolojik malların ithalatında aynı seviyelerde olduğu görülmektedir.

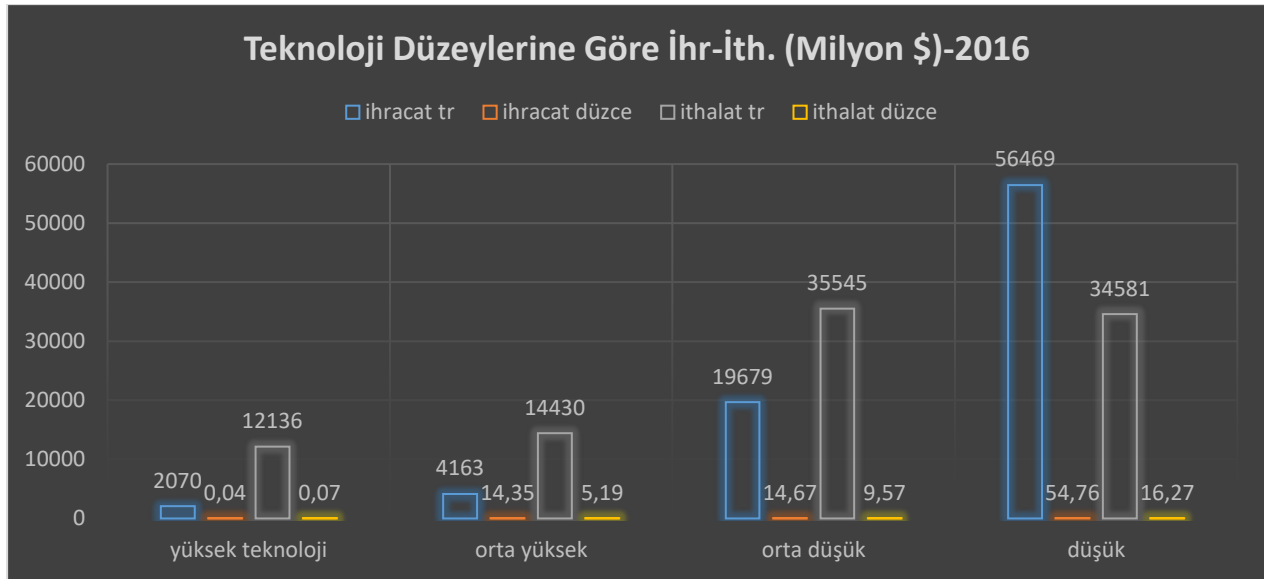
Tablo 8 Teknoloji Düzeylerine Göre Türkiye ve Düzce’nin Dış Ticaret Payları(MİLYON \$)

ÜRÜN GRUBU	İHRACAT TR	TOP. İHR. PAYI	İHRACAT DÜZCE	TOP. İHR. PAYI	İTHALAT TR	TOP. İTH. PAYI	İTHALAT DÜZCE	TOP. İTH. PAYI
YÜKSEK TEKNOLOJİ	2.070	1,45%	0,04	0,04%	12.136	6,11%	0,07	0,09%
ORTA-YÜKSEK TEKNOLOJİ	4.163	2,92%	14,35	14,57%	14.430	7,27%	5,19	6,55%
ORTA-DÜŞÜK TEKNOLOJİ	19.679	13,81%	14,67	14,90%	34.545	17,39%	9,57	12,08%
DÜŞÜK TEKNOLOJİ	56.469	39,62%	54,76	55,61%	34.581	17,41%	16,27	20,54%
TOPLAM	142.530	57,80%	98,47	85,12%	198.618	48,18%	79,20	39,27%

Kaynak: TÜİK – 2017(Toplam ihracat rakamı, tüm Türkiye ve Düzce ili ürün ve hizmet rakamları olup, teknoloji grupları ihracat ve ithalatına endekslenerek payları hesaplanmıştır.)



Şekil 7 Teknoloji Düzeylerine Göre Türkiye ve Düzce'nin Karşılaştırmalı Dış Ticaret Payları



Yapılan patent ve faydalı model tescil başvurularına bakıldığında 2000-2016 yılları arasında; patent tescilinde Türkiye genelinde iller bazında 15. sırada ve faydalı model tescilinde 21. sırada Düzce yer almaktadır. (Kaynak: TPE 2016)

- 2000-2016 yılları arasında;
 - **23 Patent Tescili**
 - **54 Faydalı Model Tescili**
- 2016 yılında
 - **6 Patent Tescili ile 15.İl**
 - **7 Faydalı Model Tescili ile 21.İl**

Yapılan marka ve endüstriyel tasarım tescil başvurularına bakıldığında 2000-2016 yılları arasında; marka tescilinde Türkiye genelinde iller bazında 35. sırada ve endüstriyel tasarım tescilinde 21. sırada Düzce yer almaktadır. (Kaynak: TPE 2016)

- 2000-2016 yılları arasında;
 - **1.255 Marka Tescili**
 - **95 Endüstriyel Tasarım Tescili**
- 2016 yılında
 - **170 Marka Tescili ile 35.İl**
 - **12 Endüstriyel Tasarım Tescili ile 46.İl (Kaynak: TPE 2016)**

1.1.4. Düzce'nin Dış Ekonomik Coğrafyası

Düzce, geçmiş yıllarda dış ticarete açık vermekte ancak çok yüksek bir karşılama oranına (%92,4) sahip bir ildir. 2016 yılında Düzce dış fazla vererek dış ticaret açığının azaltılmasına katkı sağlayan illerden olmuştur. İlde Gümrük ve liman gibi doğrudan yurt dışına açılan bir kapı bulunmamaktadır. Üretim tesisleri Düzce'de bulunan ancak Sektörel Dış Ticaret Şirketleri olan ya da bağlı bulunan firmaların merkezleri Düzce dışında olduğu için imal edilen ürünlerin ihracatında ki gerçek payı resmi rakamlara yansımamaktadır. Bu firmaların ihracatları da dahil edildiğinde Düzce ili 2016 yılı ihracatının ortalama 1 milyar \$ gerçekleştiği tahmin edilmektedir.



Tablo 9 Düzce ili Yıllara Göre Dış Ticaret Verileri ve Payları

Yıllara Göre Dış Ticaret (1000 \$)

		Türkiye	Doğu Marmara	Düzce	Düzce / D.Marmara	Düzce / Türkiye
İhracat						
	2009	102.142.613	6.443.590	64.342	% 1,00	% 0,06
	2010	113.883.219	11.331.274	65.949	% 0,58	% 0,06
	2011	134.906.869	14.566.983	76.708	% 0,53	% 0,06
	2012	152.461.737	14.654.394	86.272	% 0,59	% 0,06
	2013	151.802.637	11.914.946	95.641	% 0,80	% 0,06
	2014	157.610.158	12.039.099	95.093	% 0,79	% 0,06
	2015	143.838.871	9.810.409	89.500	% 0,91	% 0,06
	2016	142.530.542	9.621.617	97.258	% 1,01	% 0,07
İthalat						
	2009	140.928.421	5.972.293	49.604	% 0,83	% 0,04
	2010	185.544.332	11.670.043	80.297	% 0,69	% 0,04
	2011	240.841.676	14.369.166	102.518	% 0,71	% 0,04
	2012	236.545.141	13.211.481	85.588	% 0,65	% 0,04
	2013	251.661.250	11.409.362	89.815	% 0,79	% 0,04
	2014	242.177.117	11.591.935	88.128	% 0,76	% 0,04
	2015	207.234.359	10.413.610	96.905	% 0,93	% 0,05
	2016	198.616.775	10.513.766	78.212	% 0,74	% 0,04

Kaynak: TÜİK, 2017

Tablo 10 Düzce ili 2016 yılı En Çok İhracat ve İthalat Yapılan 10 Ülke

	İHRACAT		İTHALAT	
	ÜLKE	PAY	ÜLKE	PAY
1	ÖZBEKİSTAN	15,90%	ÇİN	14,90%
2	ALMANYA	9,00%	İTALYA	10,50%
3	ABD	6,90%	ABD	9,70%
4	İRAN	5,90%	ALMANYA	8,40%
5	İNGİLTERE	5,00%	UKRAYNA	7,90%
6	MISIR	4,80%	İSVİÇRE	7,80%
7	İTALYA	4,40%	KAMERUN	4,50%
8	PAKİSTAN	3,90%	ROMANYA	4,50%
9	FAS	2,90%	GÜNEY KORE	4,00%
10	İSRAİL	2,50%	MALEZYA	3,80%
	DİĞER	38,80%	DİĞER	24,00%

Kaynak: TÜİK, 2017



Düzce'den yapılan ihracatta Özbekistan (%15,9) ilk sırada yer almakta, Almanya (% 9), ABD (%6,9) ilk üç sırayı alırken İran, İngiltere, Mısır, İtalya, Pakistan, Fas, İsrail ilk 10 içindeki diğer ülkelerdir. (Kaynak: TÜİK 2017)

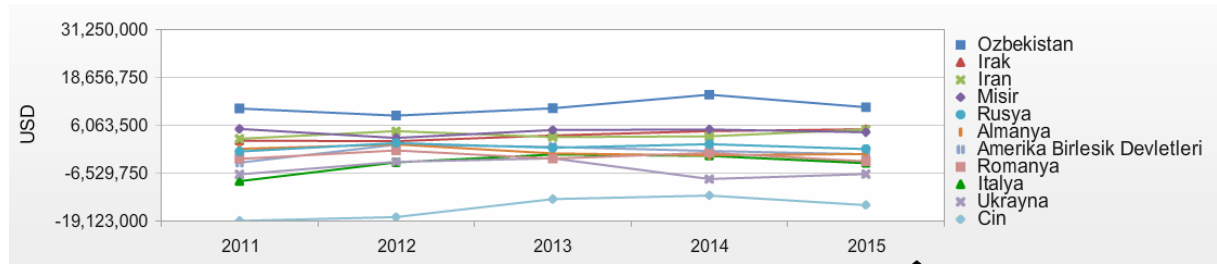
İhracatçı firma sayısında Düzce'de oransal olarak ciddi artış görülmekte ancak sayısal olarak bölgedeki payı kısıtlılığını korumaktadır. İhracat artışı ile orantı gösteren firma sayısı yeni firmaların ihracatı arttırdığı yargısını ortaya koymaktadır.

Düzce'den yapılan ithalat Çin Halk Cumhuriyeti (%14,9), İtalya (%10,50) ve ABD (%9,70) başı çekmektedir. Bu ülkeleri sırasıyla Almanya, Ukrayna, İsviçre, Kamerun, Güney Kore ve Malezya izlemektedir.

İhracat yapan firma sayılarında olduğu gibi ithalatçı firma sayılarında da artış görülmüştür. Bu artışın ithalat artışıyla orantılı olması mevcut firmaların ithalat miktarlarının değişmediği yorumunu doğrulamaktadır.

Geçmiş yıllarda kısmi dış ticaret açığı veren Düzce; Orta Doğu, Kuzey Afrika, Orta Asya ile Afrika'da dış ticaret fazlasına sahiptir. Avrupa, Uzak Doğu, Kuzey Amerika ve Doğu Avrupa ülkelerinde dış ticaret açığı düzenli olarak göze çarpmaktadır. 2016 yılında ise Düzce potansiyelini yavaş yavaş açığa çıkararak dış fazla vermiştir.

Şekil 8 Düzce'nin İhracatında Öne Çıkan Ülkelerin Değişim Yapıları



1.2. SORUN ALANLARI

Düzce ilinde yatırımların gerçekleşmesinde en önemli kısıt Melen Havzası'nın korunmasıdır. Ülke nüfusunun %0,46'sını, yüzölçümünün %0,31'ini teşkil eden Düzce, bu oranların üzerinde yatırım almaktadır. Yatırım Teşvik Sistemi'nde 4. bölgede yer alan ancak yatırım kısıtlamaları bulunan Düzce'de istihdam yoğun yatırımlar göze çarpmaktadır. Yatırım teşvik belgesi sayısı ve sabit yatırım tutarlarına kıyasla istihdam oranı yüksek seyretmektedir. Bu da ilin ucuz işgücü ile öne çıktığını göstermektedir.

Tablo 11 Türkiye, Doğu Marmara ve Düzce İli Yatırım Teşvik Belgesi İstatistikleri (2001-2017)

Sermaye Türü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Düzce	266	2982	10346
Doğu Marmara	1919	51.590	88.349
Türkiye	32754	579.097	1.104.342

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2017.

Tablo 12 Yatırım Teşvik Belgesi İstatistiklerine Göre Düzce'nin Türkiye İçerisindeki Payı (2001-2016)

Sermaye Türü	Belge Adedi Oranı	Sabit Yatırım Oranı (Milyon TL)	İstihdam Oranı
Yabancı Sermaye	% 1,45	% 0,22	% 1,48



Yerli Sermaye	% 0,80	% 0,56	% 1,04
Genel Toplam	% 0,84	% 0,50	% 1,10

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı, 2016.

Yatırım promosyonu ve yatırım destek süreçlerine yönelik iyileştirmeye açık alanlar ilgili kamu ve özel sektör temsilcilerinin görüşleri, geçmişte yapılan çalışmalar ve Yatırım Destek Ofisi'nin deneyimleri çerçevesinde derlenmiştir.

Bu alanlar yatırım yeri temini, ulaşım altyapısı, finansmana erişim, istihdam ve nitelikli işgücü, teknoloji düzeyinin yükseltilmesi, üniversite – özel sektör işbirliği, ar-ge, sektör içi işbirliği ve kurumlar arası koordinasyon başlıkları altında sıralanabilir.

1.2.1. Hâlihazırda Yaşanılan Sorunlar

Düzce ilinde yatırım destek ve tanıtım konularıyla ilgili alanlarda yaşanan sorunların tespitinde mülki idare amirleri, organize sanayi bölge müdürleri, sektör birlikleri ile yapılan görüşmeler, Bölge Planı katılımcı planlama çalışması raporları, ilçe durum raporları ve işletmelerle yapılan görüşmeler kullanılmıştır.

1.2.1.1. Açıklamalar

1- Melen havzası ve mutlak tarım arazileri kaynaklı sanayi yatırımlarına ve yatırım yeri arzına yönelik kısıtlamalar

İstanbul'un su ihtiyacını karşılamak için yapılan Melen Suyu Projesi ve Düzce Ovası'nın mutlak tarım arazisi olmasından ötürü ilin büyük bir bölümü çeşitli sanayi yatırımlarına açılmamaktadır. Bölgesel teşvik sisteminde 4. derecede yer alan ve bu anlamda cazip bir il olan Düzce'de sanayi yatırım yeri arzı kısıtlı kalmaktadır.

2- 1/100.000 ölçekli Düzce Çevre Düzeni Planı'nın Güncelliğini Yitirmesi

Başlanma, hazırlanma ve onaylanma süreci çok uzun süren il bütünü çevre düzeni planı; üst ölçekli bölge planının yürürlüğe girmesi, nüfus hedeflerinin aşılması, Melen Havzası'nın korunması ile ilgili kısıtlama hükümlerinin eklenmesi, planda yer almayan organize sanayi ve turizm bölgesi kararları ile revizyona uğraması, istatistiklerin güncellenmesinde görülecek faydalar, 4.bölge teşviklerinin ili kapsamı ve yatırım yeri teminin planlı yönetilmesi amacıyla il çevre düzeni planının güncelliğini yitirmesi bir sorun olarak değerlendirilmektedir.

3- Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçlerinde yaşanan sorunlar

ÇED gerektiren atığı olmayan veya arıtma tesisleri ile atığı bertaraf edilebilecek yatırımlar havza koruma yönetmeliği nedeniyle ÇED bürokrasisine dâhil olmakta, bu durum da yatırım süreçlerini uzatmaktadır.

4- Düzce'nin 1. derece deprem kuşağında yer alması

İlin 1. derece deprem kuşağında yer almasından ve arazinin alüvyal zemin olmasından ötürü yatırımlarda inşaat maliyetleri yüksek olmaktadır. Yatırımların depreme dayanıklı yapılması olası afet risklerini ortadan kaldırmak için zaruridir.

5- Düzce'nin coğrafi ve meteorolojik koşulları etkisiyle sanayi ve kentsel hava kirliliğinin yaşam kalitesini olumsuz etkilemesi

Düzce merkez bölgesinin coğrafi olarak çanak şeklinde olmasından dolayı özellikle kış aylarında hava kalitesi bozulmaktadır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın yaptığı ölçümlerde Düzce hava kalitesi kış aylarında sağlıklı olarak ölçülmektedir. Düzce ili için yapılan çalışmaya göre çevre kirliliğine neden olan



faktörler %87 oranında evsel kirlilik (kömür kullanımının kışın artmasından dolayı), %8 oranında egzoz gazı ve %5 oranında sanayiden kaynaklı kirlilik neden olmaktadır.

6- Sanayileşmenin kentin bütünü düşünülmeden plansız gelişmesi

Düzce ilinde plansız gelişen bir sanayiden bahsetmek mümkündür. Düzce’de sanayi Merkez – Kaynaşlı D-100 karayolu kenarlarında, Düzce – Akçakoca yolu üzerinde, Akçakoca’da, Merkez’de Beyköy civarında, Düzce – Sakarya D-100 karayolu kenarlarında, Gümüşova’da ve Çilimli’de yoğunlaşmıştır.

7- Sanayi alanlarında altyapı eksikliği

Sanayi bölgelerine ulaşım noktasında yol eksikliğinden veya yol darlığından dolayı problemler yaşanmaktadır. Sanayi bölgelerine ulaşımın sağlandığı yolların iyileştirilmesi gerekmektedir. 3. ve 4. OSB’lerde de görülen bir problem olan altyapı gelmeden sanayinin gelmesidir. Yatırım yapılacak sanayi bölgelerinin altyapı yatırımları bitmeden sanayicilerin zaman kısıtlarından dolayı altyapıdan önce yatırımlarını tamamları sonraki süreç için yatırımcılar açısından problem oluşturmaktadır.

8- Sektörel ihtisaslaşmadaki eksiklik ve orta-düşük teknoloji üretimin baskınlığı

Nüfusa ve firma sayısına oranla ilde öne çıkan sektör sayısının fazlalığı ilde hedef alınan sektörlerin olmadığı gerçeğini ortaya koymaktadır. Düzce’de rekabetçi arsa fiyatları ve pazara yakın konumu nedeniyle orta-düşük teknoloji yatırımlar için daha yatırım yapılabilir bir konum olarak ortaya çıkmaktadır.

Teknoloji Düzeylerine Göre Türkiye ve Düzce’nin Dış Ticaret Payları(%)

	İhracat TR	İhracat Düzce	İthalat TR	İthalat Düzce
Düşük Teknolojili	35,02	32,2	13,46	39,5
Düşük- Orta Teknolojili	29,54	26,9	26,51	18,8
Orta- İleri Teknolojili	31,79	40,7	44,31	39,1
İleri Teknolojili	3,65	0,2	15,72	2,5

9- İmalat sanayiinde nitelikli personel yetersizliği ve nitelikli personelin ihtiyaç duyduğu sosyal olanakların kısıtlılığı

İl genelinde nitelikli işgücüne erişim önemli bir sorun alanıdır. Düzce eğitim seviyesi yüksek olmayan nüfus için çekim merkezidir. Ancak, aynı durum eğitim seviyesi yüksek nüfus için geçerli değildir. İlden başta İstanbul ve Ankara’ya olmak üzere göç eden yükseköğrenim mezunlarının payı sürekli olarak artmaktadır. Aynı zamanda nitelikli personelin ihtiyaç duyduğu sosyal olanaklarının kısıtlılığı da nitelikli personelin ilde kalmasının önünde büyük bir engeldir.

10- İlde üretim yapan firmaların merkezlerinin kayıtlarının il dışında olması ve vergi kayıpları, vergi tahsilatının düşüklüğü

Doğu Marmara Bölgesi genelinde olduğu gibi Düzce’de de, Düzce’de üretim yapmasına karşın merkezinin farklı şehirlerde olduğu büyük ölçekli işletmeler mevcuttur. Bu durum da vergilerin farklı şehirler üzerinden ödenmesine neden olmaktadır. Öte yandan Düzce ili tahakkuk eden verginin tahsil edilmesinde %48,3 (2015) ile Türkiye’de son sıralarda yer almaktadır.

11- Tarımsal ürünlerin işlenmesinde yetersizlikler

Düzce tarımsal verimlilik açısından ülkenin en önde gelen illeri arasındadır. Ancak, yakın mesafedeki İstanbul, Kocaeli, Bursa ve Ankara pazarlar ve bu illerdeki gıda sanayi başta olmak üzere işlenmemiş şekilde pazarlanmaktadır. Ayrıca, üretici birlikleri yeterli işbirliğini göstermede zayıf kalmaktadır.

12- Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması

İlde yığılmış sektörler arasında örgütlenmede yetersizlikler yaşanmaktadır. Makine imalat, tekstil, orman ürünleri, tarım, turizm gibi sektörler kamu ve odalar eliyle desteklenmelidir. Ortak tanıtım, ortak tedarik ve ortak altyapı faaliyetlerinde sektörel örgütlenmeler zayıf kalmaktadır.



13- İlin girişinde bulunan “Eski Sanayi Sitesi”nin oluşturduğu kötü görüntü

İlin girişinde, D100 karayolu üzerinde bulunan Eski Sanayi Sitesinden dolayı kente girenler kötü bir görüntüyle karşılaşılıyorlar. Kentsel dönüşüm projeleri ile bu sanayinin yeri değiştirilerek il hem kötü görüntüden kurtulabilir hem de sanayiciler daha olumlu şartlar altında yeni yerlerinde çalışabilirler.

14- Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği

İl genelinde büyük ölçekli işletmeler bulunmaktadır, ancak ticarileşen teknolojinin çoğunlukla il dışından geldiği belirtilmelidir. Özel sektöre ait ar-ge merkezi sayısı, endüstriyel tasarım, patent ve faydalı model istatistiklerindeki miktarlar düşük seviyededir. Türkiye endüstriyel tasarım, patent ve faydalı model başvurusu 60.598 iken Düzce’de başvuru sayısı sadece 36 olmuştur. İlde 6 tane özel sektör ar-ge merkezi bulunmaktadır.

15- Üretici başı tarım arazisi büyüklüğünün düşük olması ve organize tarım faaliyetlerinin azlığı

Türkiye ve Doğu Marmara genelinde görüldüğü gibi Düzce’de de tarım arazilerinde parçalılık görülmektedir. Çiftçi başına düşen arazi miktarı küçüktür. ÇKS sistemine göre Türkiye çiftçi başına düşen tarım alanı 6,76 iken Düzce’de bu oran 1,96’dır (Düzce İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü faaliyet raporu, 2015). Bu durum üretimde makinalaşmayı engellemektedir.

16- Yatırım promosyonunda ve fizibilite çalışmalarında kullanılacak istatistik altyapısının etkin kullanılamaması

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) başta olmak üzere pek çok kurum tarafından istatistik üretilmektedir. İl genelinde kurumların veri altyapılarının iyileştirilmesi ve veri paylaşımı konusunda farkındalık ve koordinasyon sağlanması gerekmektedir.

17- Gençlerin işgücüne katılımında ve sürekliliğinde yaşanan sorunlar

OECD üyesi ülkelerde Türkiye’nin ne eğitim sistemi ne de istihdamda yer alan 18-24 yaş arası gençlerin oranının en yüksek oran olduğu görülmektedir. Bunun nedenleri arasında sosyal yapı, nitelik ve fındık üretimi gibi alternatif gelir kaynaklarının varlığı bulunmaktadır. Bu durumlar da gençlerin nitelik gerektiren işlere yeteri kadar katılamamasına yol açmaktadır.

18- Nitelikli işgücüne erişimde yaşanan sorunlar

Düzce ilinde meslek okulu mezunları başta olmak üzere mavi yakalı, teknisyen, mühendis ve yönetici bulunması ve iş sürdürülebilirliklerinin sağlanmasında sorunlar bulunmaktadır. İlin sosyal imkânlarının kısıtlılığı, teknik okul mezunlarının yükseköğrenime geçiş eğilimleri, fındık başta olmak üzere ikincil gelir kaynakları ve nüfusun sosyal yapısı gibi nedenlerden ötürü bu durum yaşanabilmektedir. Düzce Üniversitesi’nde ilin öncelikli sektörlerine yönelik açılan bölümlerin kontenjanlarının dolmasında da sorunlar bulunmaktadır.

19- Turizm ve ilin tanıtımında bütüncül tanıtım eksikliği

Düzce ilinde İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü başta olmak üzere kamu kurumları, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarınca çeşitli platformlarda tanıtım faaliyetleri yürütülmektedir. Bu faaliyetlerin ortak bir tema olmadan ve münferit yapılıyor olması kaynakların verimli kullanımını engelleyebilmektedir. Öte yandan, özellikle Akçakoca sahillerinde ve yaz aylarında hafta sonları yoğunlaşan turizm faaliyetleri kapsamında uzun süreli konaklama ve yakın çevredeki diğer turizm odaklarına turistin çekilmesi yeterli düzeyde sağlanamamaktadır.

20- Turizm sektöründeki altyapı eksikliği

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2016 yılı verilerine göre Düzce’de turizm konaklama verileri; yatırım belgeli 5 tesis, oda sayısı 281, yatak sayısı 574, turizm işletme belgeli tesis sayısı 13, oda sayısı 636, yatak sayısı 1.308’dir. Ayrıca mahalli idarelerce belgelendirilen tesis sayısı 29, oda sayısı 1.291, yatak sayısı 3.093’tür. Aynı rakamlar TR42 Doğu Marmara bölgesi ile karşılaştırılınca toplamda Düzce ilinin yatak



sayısının bölgenin toplam yatak kapasitesi 28264 sayısının yalnızca %15'ini karşıladığı görülmektedir. Düzce'deki toplam tesis sayısı 18 iken bölgedeki toplam tesis sayısı ise 155'tir. Düzce'deki tesisler bölge tesis sayısının yalnızca %11,6'sını oluşturmaktadır. Görüldüğü üzere Düzce'de turizm altyapı eksikliği yaşanmaktadır.

21- Tekstil sektöründe yüksek katma değerli uygulamalara geçilememesi

Düzce'de ağırlıklı olarak İstanbul ve Bursa merkezli işletmelere yönelik fason üretimin yapıldığı tekstil sektörü üretim zincirinde dokumanın yanı sıra boya ve baskı gibi aşamalarla bütüncül çalışılıyor olması katma değeri arttırıcı niteliktedir. Düzce ilinde Melen Havzası koruma koşulları ile ilişkili olarak boya ve baskı yatırımları, brode alt sektöründe de ip ve zemin imalatları eksik kaldığından il dışında yaptırılmak durumunda kalınmaktadır. Öte yandan, kadın çalışan ağırlıklı olan sektörde, işletme alternatifleri, fındığa dayalı ikincil gelir kaynakları ve usta başı gibi ara kademe yöneticilerin yaklaşımlarından ötürü işgücünde sirkülasyon yoğun olarak görülmektedir. Düzce Üniversitesi ile sektöre nitelikli eleman yetiştirilmesi ve tasarım süreçlerinde yeterli iş birliği ortamının olmayışı ve sektörel birliklerin noksanlığı da sorun alanları arasındadır.

22- Kaplama sektöründe hammaddede dışa bağımlılık

Türkiye geneli ile benzer şekilde Düzce'de de endüstriyel ormanların genç olmasından ötürü kaplama sektörünün gereksinim duyduğu evsafda kereste üretilmemekte, tamamı ithal (ağırlıklı Amerika ve Afrika) edilmektedir. Bu da yüksek vergi ödenmesi, Gebze ya da Ereğli limanlarına gelen hammaddenin karayolu ile taşınması ve yerli işletmelerin yurt dışında yatırım yapmalarına yol açarak İtalya başta olmak üzere rakiplerle rekabet gücünün zayıflatılmaktadır. Ayrıca, üretimde kullanılan teknoloji düzeyinin düşüklüğü de rekabet gücünü azaltan unsurlardandır. Kaplama sektörüne yönelik makinede de dışa bağımlılık bulunmaktadır.

23- Yatırımcılara yatırım yeri temininde yaşanan güçlükler

Düzce yüzölçümü olarak Türkiye'nin en küçük 4. ilidir. Dolayısıyla yatırıma uygun arazi oluşturulmasında kısıtlı alternatif bulunmaktadır. Ayrıca yatırıma uygun olan arazilerin ise güncel olarak tutulduğu MARKA Yatbis sistemi haricinde bir veritabanı bulunmamaktadır.

24- Düzce'nin düşük ihracat seviyesi

2016 TÜİK verilerine göre Düzce'nin ihracatı 97 milyon \$ iken Türkiye'nin ihracatı ise 142,5 milyar \$ olarak gerçekleşti. Buna göre Düzce ihracatı Türkiye ihracatının yalnızca %0,7'sine tekabül etmektedir. Yine Türkiye'de kişi başı ihracat 1786 \$ iken Düzce'de kişi başı ihracat 263 \$ olmuştur. Verilerden de anlaşıldığı Düzce ihracat seviyesi Türkiye ortalamasının çok altında kalmıştır. Bunda Düzce'de faaliyet gösterip merkezleri başka illerde olan illerin ihracat rakamlarının Düzce'de sayılmamasının da etkisi büyüktür.

1.2.1.2. Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşandığı Sektörler
1	Melen havzası ve mutlak tarım arazileri kaynaklı sanayi yatırımlarına ve yatırım yeri arzına yönelik kısıtlamalar	Tüm sektörler
2	1/100.000 ölçekli Düzce Çevre Düzeni Planı'nın Güncelliğini Yitirmesi	Tüm sektörler
3	Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreçlerinde yaşanan sorunlar	Tüm sektörler
4	Düzce'nin 1. derece deprem kuşağında yer alması	Tüm sektörler



5	Düzce'nin coğrafi ve meteorolojik koşulları etkisiyle sanayi ve kentsel hava kirliliğinin yaşam kalitesini olumsuz etkilemesi	Tüm sektörler
6	Sanayileşmenin kentin bütünü düşünülmeden plansız gelişmesi	Tüm sektörler
7	Sanayi alanlarında altyapı eksikliği	Tüm sektörler
8	Sektörel ihtisaslaşmadaki eksiklik ve orta-düşük teknoloji üretimin baskınlığı	Tüm sektörler
9	İmalat sanayiinde nitelikli personel yetersizliği ve nitelikli personelin ihtiyaç duyduğu sosyal olanakların kısıtlılığı	Tüm sektörler
10	İlde üretim yapan firmaların merkezlerinin kayıtlarının il dışında olması ve vergi kayıpları, vergi tahsilatının düşüklüğü	Kimya ve ilaç, otomotiv yan sanayii
11	Tarımsal ürünlerin işlenmesinde yetersizlikler	Tarım, Tarımsal sanayi
12	Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması	Tüm sektörler
13	İlin girişinde bulunan "Eski Sanayi Sitesi"'nin oluşturduğu kötü görüntü	Kentsel Mimari
14	Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği	Kimya ve ilaç, otomotiv yan sanayii
15	Üretici başı tarım arazisi büyüklüğünün düşük olması ve organize tarım faaliyetlerinin azlığı	Tarım
16	Yatırım promosyonunda ve fizibilite çalışmalarında kullanılacak istatistik altyapısının etkin kullanılamaması	Tüm sektörler
17	Gençlerin işgücüne katılımında ve sürekliliğinde yaşanan sorunlar	Tüm sektörler
18	Nitelikli işgücüne erişimde yaşanan sorunlar	Tüm sektörler
19	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği	Turizm
20	Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	Turizm
21	Tekstil sektöründe yüksek katma değerli uygulamalara geçilememesi	Tekstil
22	Kaplama sektöründe hammaddede dışa bağımlılık	Ormancılık, Orman Ürünleri, Makine
23	Yatırımcılara Yatırım Yeri Temininde Yaşanılan Güçlükler	Tüm sektörler
24	Düzce'nin düşük ihracat seviyesi	Tüm sektörler

1.2.2. Strateji Döneminde Yaşanması Muhtemel Sorunlar (Riskler)

1.2.2.1. Açıklamalar

1- Ekonomik durgunluk ve talep düşüşü riski

Küresel ekonomik ve siyasi gelişmeler, kur değişiklikleri, dış ticaretteki düşüşler, doğrudan yabancı yatırımlardaki azalmalar yerel ekonomileri de olumsuz etkilemektedir. Strateji döneminde talep daralması yaşanması ilin yatırım ortamı açısından risk doğurabilecektir.

2- Nitelikli işgücüne erişimin azalma eğilimi

OECD verilerine göre ülke genelinde de görülen nitelikli işgücüne erişimin azalma eğilimi sanayi ve hizmet sektörü açısından önemli bir risktir. Özellikle Endüstri Bölgesi ve Organize Sanayi Bölgesi yatırımları ve turistik tesislerin artışı nitelikli istihdama gereksinim duyacaktır.



3- Yatırımlara yönelik arsa arzının yeterli düzeyde olamaması

İl yüzölçümünün büyük bölümünü kaplayan Melen Havzası ve koruma alanları ile mutlak tarım alanları ve ormanlık alanlar nedeniyle yatırım yeri temini kısıtlı düzeyde kalmaktadır. Akçakoca ilçesi ve Gümüşova ilçesinin batı kesimleri başta olmak üzere planlı sanayi alanlarının üretilmesi önemlidir. Strateji döneminde yatırım talebine yönelik planlı sanayi arsaları geliştirilememesi bir risk olarak görülmektedir.

4- Kümelenme çalışmaları ve ortak finansmana erişimde yaşanabilecek birliktelik sorunları

Stratejinin başlangıç döneminde tekstil ve fındık sektörlerinde kümelenme çalışmaları yürütülmektedir. Kümelenme temelli değişim yönetimi ile fındık ve tekstilde tedarik zincirinin güçlendirilmesinde ve üyelik öncesi işbirliği gibi programlara yönelik projelerin birlikteliğin sağlanamamasından ötürü başarıya ulaşamama riski bulunmaktadır.

1.2.2.2. Tablo

No	Sorun Alanı	Yaşanması Muhtemel Sektörler
1	Ekonomik durgunluk ve talep düşüşü riski	Otomotiv Ana ve Yan Sanayii Kimya ve İlaç Makine İmalat Cam
2	Nitelikli işgücüne erişimin azalma eğilimi	Otomotiv Ana ve Yan Sanayii Demir Dışı Mineraller Kimya ve İlaç Makine İmalat Demir – Çelik Raylı Taşıtlar Sanayii
3	Yatırımlara yönelik arsa arzının yeterli düzeyde olamaması	Tüm sektörler
4	Kümelenme çalışmaları ve ortak finansmana erişimde yaşanabilecek birliktelik sorunları	Turizm Tekstil Tarım (fındık üretimi)

1.3. HEDEFLER

Coğrafi yapısı ve konumu, mevcut sektörel gelişim eğilimleri, sosyal yapısı ve ulaşım yatırımları ile yatırım talebinin artış gösterdiği Düzce’de yatırımların planlı yönetilmesi önemlidir.

Düzce 2023 yılında;

- ✓ 500 milyon \$ ihracat,
- ✓ 15 Özel Sektör Ar-Ge ve Tasarım Merkezi
- ✓ Orta – ileri teknolojili sektörlerde %60, ileri teknolojili sektörlerde %3 ihracat payı,
- ✓ 50 dekar / üretici tarımsal arazi büyüklüğü,
- ✓ Turizmde toplam 10.000 yatak kapasitesi,
- ✓ Konaklamalı 100.000 yabancı, 600.000 yerli turist,

Hedeflerini gerçekleştirmiş ve

- ✓ Akıllı ihtisaslaşmayı gerçekleştirmiş,
- ✓ Gelişmekte olan Afrika, Ortadoğu ve güney Amerika pazarları ile ilişkilerini güçlendirmiş,
- ✓ Plansız sanayileşmeye yol açmayacak şekilde ihtisas organize sanayi bölgeleri ile arsa arzını yöneten,



bir yapıyı amaçlamaktadır.

1.3.1. Açıklamalar

1- İhracatta artış

Ulusal ve bölgesel ihracat hedefi ile paralel olarak Düzce ilinde 2023 yılı için 500 milyon \$ ihracat hedefi belirlenmiştir. Artan lojistik olanakları ve yatırımlar doğrultusunda bu hedefe ulaşılmasına çalışılacaktır.

2- Özel sektör ar-ge ve tasarım yatırımlarının artması

Düzce ilinde 2016 yılı sonu itibarıyla 4 adet özel sektör ar-ge merkezi bulunmaktadır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın destekleri ve farkındalık çalışmaları ile birlikte 2023 yılında bu sayının 15'e ulaşması hedeflenmektedir.

3- Üretimde teknoloji düzeyinin yükseltilmesi

Düzce'de ihracatta teknoloji düzeyi düşük sektörlerde ağırlık görülmektedir. Orta – ileri teknoloji sektörlerdeki ihracat payının artması ilin nitelikli ekonomik gelişimi açısından önemlidir. 2023 yılı için orta – ileri teknoloji sektörlerde %60, ileri teknoloji sektörlerde %3 ihracat payı hedeflenmektedir.

4- Organize tarım faaliyetlerinin geliştirilmesi

Hâlihazırda yüksek verimliliğe sahip bitkisel ve hayvansal üretimin gelişimi için bölünmüş tarım arazilerinin birleştirilmesine yönelik çalışmalar önemlidir. Bu amaçla merkezi ve yerel kurumların yapacağı arazi toplulaştırma çalışmaları ile özel sektörde yapılacak büyük ölçekli üretim faaliyetleri önemsenmektedir. 2023 yılında bölgede 21 dönüm olan tarım işletmesi başı ortalama arazi büyüklüğünün 50 dekara çıkartılması hedeflenmektedir.

5- Nitelikli konaklama kapasitesinde artış

Doğa turizmi potansiyeli yüksek olan Düzce'de kış, yayla ve kıyı turizmi tesis altyapısının geliştirilmesi önemlidir. Glamping uygulamaları, konsept oteller ve 5 yıldızlı tesislerin yaygınlaşması faydalı olacaktır. 2023 yılı sonu itibarıyla ilde toplam 10.000 yatak kapasitesi hedefi konmuştur. Bu amaçla turistik tesis yatırım alanları oluşturulacaktır.

6- Turist sayısında artış

Turizm yatırımları ile paralel olarak yerli ve yabancı turist geliş ve ortalama kalış sürelerinde artış hedeflenmektedir. Bu amaçla turizm aktivitelerinin çeşitlendirilmesi önemlidir. 2023 yılında konaklamalı 100.000 yabancı ve 500.000 yerli turist ve ortalama 2,1 gece kalış süresi hedeflenmektedir.

7- Akıllı ihtisaslaşmanın gerçekleştirilmesi

Düzce'de öncelikli sektörlerde ve yeni niş alanlarda ihtisas olmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır. Bu alanlarda istihdam, ihracat, yatırım, ar-ge oranlarının yükselmesi, akademik çalışmaların payının artması ve kamu hizmetlerinin iyileşmesi hedeflenmektedir. Sağlık ve Çevre alanlarında ihtisas üniversite olarak belirlenen Düzce Üniversitesi'nde sağlık ve çevre alanlarında ildeki özel sektörle işbirliği olanaklarının artırılması da hedefler arasındadır. Sağlık alanında ilaç sanayii, sağlık turizmi ve göz, diş ve plastik cerrahiye yönelik, çevre alanında havza koruma, su yönetimi ve yeşil bina konularında sektörle işbirlikleri önceliklendirilecektir.

8- Plansız sanayileşmeye yol açmayacak şekilde ihtisas organize sanayi bölgeleri ile arsa arzının yönetilmesi

İlde kısıtlı olan sanayi yatırım alanlarının oyuncak, demir-çelik gibi alanlarda ihtisas şekilde ve demiryolu bağlantısını değerlendirir şekilde planlanması hedeflenmektedir. Yapı sektörü, cam, orman ürünleri sanayii dallarında da tedarik zincirinin kümelenme temelli geliştirilmesi önemsenmektedir.



1.3.2. Tablo

No	Hedef	Gösterge
1	İhracatta artış	500 milyon ₺
2	Özel sektör ar-ge ve tasarım merkezi yatırımlarının artması	15 Özel Sektör Ar-Ge ve Tasarım Merkezi
3	Üretimde teknoloji düzeyinin yükseltilmesi	Orta – ileri teknoloji sektörlerde %60, ileri teknoloji sektörlerde %3 ihracat payı
4	Organize tarım faaliyetlerinin geliştirilmesi, üretici başına birim alanın artırılması	50 dekar / üretici tarımsal arazi büyüklüğü
5	Nitelikli konaklama kapasitesinde artış, yatak sayısında artış	10.000 yatak kapasitesi
6	Turist sayısında artış	100.000 yabancı ve 500.000 yerli turist ve ortalama 2,1 gece kalış süresi
7	Akıllı ihtisaslaşmanın gerçekleştirilmesi	Öncelikli sektörlerin yığınlaşmalarında %50 artış, öncü sektörler dernekleşmesinde artış %30.
8	Plansız sanayileşmeye yol açmayacak şekilde ihtisas organize sanayi bölgeleri ile arsa arzının yönetilmesi	OSB / toplam sanayi alanının %70 olması



2. 2018 YILI EYLEM PLANI

2.1. Açıklamalar

Geçmiş eylem planı dönemine (2017 yılına) ilişkin uygulama sonuçlarına bakıldığında 16 eylem tanımlandığı görülmektedir. Bu faaliyetlerden 8 tanesinin tamamlandığı kalan 8 tanesinin tamamlanmadığı görülmektedir. Tamamlanmayan eylemlerden 6 eylem;

- “Suyu Takip Edin” Temalı IPA Projesinin Müzakerelerinin Yürütülmesi,
- Düzce Brode Firmaları Kümelenme ve Örgütlenme Çalışmaları,
- Fındık Kümelenme Çalışması Raporlarının Oluşturulması,
- InnoTeam Projesiyle İldeki KOBİ’lerde İnovasyon Konusunda Farkındalık Oluşturulması ve KOBİ’lerin İnovasyon Kapasitelerinin Geliştirilmesi,
- Akçakoca Demir-Çelik OSB alternatif yer seçim çalışmaları sürdürülmesi, yer tespiti sonrası başvuru sürecine devam edilmesi,
- Düzce İl Çevre Düzeni Planı hazırlanması

faaliyetlerine başlanılmış fakat 2017 yılı içerisinde bu eylemler tamamlanamamış ve 2018 yılında da bu eylemlerin sürdürülmesi öngörülmektedir. İlgili tabloda da bu eylemlere ilişkin 2017 yılına ait yapılmış olan faaliyetler belirtilmiştir.

Kalan 2 eylemden biri olan “Oyuncak sektörü ihtisas organize sanayi bölgesi çalışmaları” eylemi kapsamında Düzce Üniversitesi tarafından tabloda da belirtildiği gibi birçok eylem gerçekleştirilmiş fakat Gümüşova’da kurulması beklenen oyuncak OSB fikrinden vazgeçilmiştir. Zikredilen OSB ise karma OSB olarak faaliyetlerine devam etmektedir, oyuncak alanında ihtisaslaşma gerçekleşmemiştir. “Yeni Pazarlar Geliştirilmesine Yönelik Afrika, Orta Doğu Ülkeleri ve Rusya’ya Yönelik Analiz Çalışmalarının Yapılması” eyleminin ise çok geniş ölçekli tanımlandığı ve tüm sektörlerle belirtilen pazarlar için böyle bir çalışma yapılmasının beklenilenden daha yüksek bütçelere mal olacağı ve uzun süreceği tespit edilmiştir. Yine bu eylem kapsamında bir URGE programına başvuru yapılmış ve buradan sağlanacak finansmanla tekstil sektörü özelinde böyle bir çalışmanın yapılması öngörülmüştür.

Aşağıdaki maddelerde 2018 yılı eylemlerine yönelik açıklamalar yer almaktadır.

1. “Suyu Takip Edin” Temalı Projenin Müzakerelerinin Yürütülmesi

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Rekabetçi sektörler programı kapsamında Düzce turizmin bütüncül olarak ele alan projenin müzakerelerine devam edilecektir. Projenin uygulama süresinin 24 ay olması planlanmaktadır. Bütçesi ise 17 milyon Euro olarak tasarlanmıştır.

2. Yerli ve Yabancı Seyahat Acentelerine Yönelik Düzce Tanıtım Seyahatleri (Famtrip) Gerçekleştirilecektir

İç ve dış turizme yönelik faaliyet gösteren seyahat acenteleri Düzce’de info tur kapsamında ağırlanacaktır. Mevcut tur paketlerine Düzce’deki destinasyonların eklenmesi amacıyla yapılacak bilgilendirme gezilerinde Düzce destinasyonları hakkında yerinde gösterilerek turizm acentelerine detaylı bilgilendirmeler yapılacaktır.

3. Cumayeri Rafting Parkuru Fizibilitesi

İstanbul’un su ihtiyacı için yapılan Melen Barajından dolayı rafting parkuru sular altında kalacaktır. Her yıl ortalama 80 bin turistin ağırlandığı Cumayeri’nde, raftingin bitmesinden sonra yapılabilecek alternatif rafting parkurunun fizibilitesi Cumayeri Kaymakamlığı ile birlikte yapılması öngörülmektedir.

4. Yöresel Hediyeelik Eşya Yarışması Düzenlenmesi

“Düzce Hatırası” Hediyeelik Eşya Tasarımı Yarışması – Düzce’nin kültürel varlıkları ve mirası, tarihi dokusu ve kent kimliğinden yola çıkarak Düzce’ye özgü hatıra niteliğinde hediyeelik eşya tasarlanması.



Düzce Belediyesi ile birlikte organize edilerek organizasyon aşamasında Belediye'ye yardımcı olunacaktır.

5. Düzce Yatırım Sitesinin Hazırlanması

Yatırımcıların Düzce ile ilgili yatırım bilgilerine tek elden ulaşabilecekleri İngilizce ve Türkçe dillerinde yayın yapan Düzce yatırım tanıtım sitesinin kurulması.

6. Turizm Potansiyeli Tanıtım Ziyaretleri

Düzce'de turizmin en önemli eksikliklerinden birisi otel kapasitesinin düşük olmasıdır. Bu nedenle Düzce'deki otel yatırımı yapılabilir alanların ve turizm potansiyelinin tanıtılacağı firma ve STK ziyaretleri planlanmaktadır. Firmalar olarak zincir oteller ve STK'lar olarak da TÜRSAB, TTYD gibi turizmdeki üst ölçekli STK'lar planlanmaktadır.

7. Sosyal Medya Fenomenleri Info Turu

Düzce ve bölgemizin tanıtımı ve turizminin geliştirilmesi amacıyla yapılması planlanan PR çalışması çerçevesinde Ajans koordinasyonunda Düzce Valiliği işbirliğinde Ortadoğu'nun önde gelen sosyal medya fenomenlerinin Düzce'ye ziyareti planlanmıştır. Yapılan ön görüşmeler neticesinde THY de programa sponsor olacaktır. 2018 yılı Mayıs ayında organizasyonun gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir.

8. Girişimcilik Eğitimleri

İlimizdeki girişimcilik potansiyelini artırmak için KOSGEB'le işbirliği halinde her 3 ayda bir 3 tane Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi düzenlenmesi planlanmaktadır.

9. Düzce Yatırım Ortamı Sunumu

Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı'na 2 ayda bir Düzce yatırım ortamı sunumu düzenlenmesi planlanmaktadır. Böylece BYDTA ile daha sıkı işbirliği tesis edilerek, ile daha fazla yatırımcı çekilmesi planlanmaktadır.

10. Düzce Başarı Hikayeleri Kataloğu Oluşturma

Düzce'ye yatırım yapmış önemli firmaların tecrübelerinin paylaşıldığı bir katalog hazırlanacaktır. Özellikle yabancı yatırımcılar için Düzce'ye yatırım yapmış firmaların olumlu tecrübelerinden istifade edip daha kolay karar almaları hedeflenmektedir.

11. Afrika Pazarı İhracat Olanaklarına Yönelik Eğitim Düzenleme

Düzce İhracatının geliştirilmesi ve firmaların yeni pazarlar bulmasına yönelik Afrika pazarına yönelik eğitim düzenlenmesi planlanmaktadır.

12. Düzce Brode Firmaları Kümelenme Çalışmaları

Kümelenme temelli değişim yönetimi çalışmaları kapsamında brode sektör temsilcilerine Düzce Brodeciler Derneği kurdurulmuştu. Bu kapsamda başvuru URGE desteğinin takibi yapılarak küme içerisinde işbirliği ve verimliliğin artırılması planlanmaktadır. Sektöre bir çalıştay yapılarak sektörün eylem planının ortaya çıkarılması planlanmaktadır.

13. Yurtdışı Pazarlara Yönelik Fizibilite ve Raporlama Çalışmaları Yapmak

Öncü sektörlerde (Orman Ürünleri, Tekstil, Otomotiv Yan Sanayi – Makine, Yapı Malzemeleri) yurtdışı pazarlara yönelik fizibilite ve raporlama çalışmaları yapılarak firmaların yurtdışı pazarlar konusunda ve ihracat fırsatları konusunda bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Özellikle Afrika, Orta Doğu ve Güney Amerika ülkelerine yönelik çalışma hedef alınarak bu ülkeler arasından her sektör için 5 hedef ülke belirlenecektir.



14. Yatırım Tanıtım Dokümanlarının Geliştirilmesi

Orman ürünleri, tekstil, otomotiv yan sanayi – makine, yapı malzemeleri ve turizm sektörlerinde her bir sektör için tanıtım dokümanları tasarlanıp bastırılması öngörülmektedir.

15. Düzce Tasarım, Belgelendirme Ve Teknoloji Merkezi Projesi Çalışmaları

Bölgemiz ve ilimizin nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasına yönelik eğitim faaliyeti ile Mesleki Yeterlilik Belgelendirme ve Akreditasyon işlerinin yapılacağı bir merkezin kurulması hedeflenmektedir. Bu kapsam da planlanan Düzce Tasarım, Belgelendirme Ve Teknoloji Merkezi Projesi GÜDÜMLÜ Proje Destek Programı kapsamında yürütülecektir.

16. Mali Desteklerin İlde Duyurulması ve Koordinasyonu

4 programda çıkan Ajans Mali Desteklerinin ilimizde tanıtımının yapılarak, ilin maksimum düzeyde faydalanması hedeflenmektedir.

17. İkili firma görüşmeleri (B2B)

Düzce, Bolu, Zonguldak ve Sakarya'yı kapsayan, ormancılık, tekstil, yapı malzemeleri, makine ve otomotiv yan sanayi sektörlerine yönelik ikili firma görüşmeleri (B2B) etkinliği gerçekleştirilerek firmaların ihracat kapasitelerinin artırılması amaçlanmaktadır.

18. Düzce Proje Pazarı Etkinliği

Teknolojik ve inovatif ürünlerin sergilenerek yatırımcılarla buluşturulacağı, hem de inovasyonun teşvik edileceği proje pazarı etkinliği Düzce Üniversitesi Teknoparkla birlikte düzenlenecektir.

19. Akçakoca Batık Uçak Bölgesinde Dalış Sporunun Geliştirilmesinin Araştırılması

Akçakoca'da turizm amaçlı batırılan uçağın bölgesinde dalış sporunun geliştirilmesinin olanakları araştırılarak fizibilitesi Akçakoca Kaymakamlığı ile gerçekleştirilecektir.

20. 2019 Yatırım Tanıtım Stratejisi Anketlerinin Düzenlenmesi

2019 yılı Yatırım Tanıtım Stratejisinin hazırlanmasında kurumlarla ve firmalarla görüşüp anketler düzenlenecek, sorunlar için optimal çözüm faaliyetlerine ulaşılmaya çalışılacaktır.



2.2. Tablo

2.2.1. Geçmiş Yıl (2017) Eylem Planı Gerçekleşmeleri Tablosu

	Eylemler	Yöneldiği Sorun Alanı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Ay Olarak)	Tamamlanma Durumu (Tamamlandı / Tamamlanmadı)	Faaliyetlerdeki Gerçekleşmeler
1	"Suyu Takip Edin" Temalı IPA Projesinin Müzakerelerinin Yürütülmesi	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği, Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	MARKA, DV	0	Ocak	Tamamlanmadı	Müzakereler yürütülmekte, Proje Tanımlama Dokümanı üzerinde Bakanlık görüşlerine göre düzenlemeler yapılıyor.
2	Düzce'deki Yatırıma Uygun Arsa ve Finansmana Hazır Proje Envanteri'nin Güncellenmesi	Yatırımcılara Yatırım Yeri Temininde Yaşanılan Güçlükler	MARKA, DB, MEM	0	Mayıs	Tamamlandı	YATBİS'teki yatırıma uygun arsalarla yenileri eklendi. Düzce'deki Yatırıma Uygun Arsa ve Finansmana Hazır Proje Envanteri hazırlanarak basımı gerçekleşti, Dubai ATM 2017 fuarında yatırımcılarla paylaşıldı.
3	Kardüz Yaylası Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Yatırım Promosyon Çalışmaları	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği, Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	MARKA, DİÖİ	0	Nisan	Tamamlandı	Kardüz Yaylası Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi Dubai ATM 2017 fuarında yatırımcılara tanıtıldı.
4	Seyahat acentelerine yönelik tanıtım organizasyonları	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği	DİKTİM	10.000	Ağustos	Tamamlandı	Eylül 2017'de 26 uluslararası seyahat acentasına yönelik famtrip organize edildi.
5	Orta Doğu ülkelerine yönelik turizm fuarlarına katılım	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği	DİKTİM	50.000	Nisan	Tamamlandı	Dubai ATM 2017 fuarına Düzce Valiliği ile birlikte katılım gerçekleştirildi; Düzce'nin turizm değerleri turizm profesyonelleri ve yatırımcılara tanıtıldı.



6	Düzce Brode Firmaları Kümelenme ve Örgütlenme Çalışmaları	Sektörel işbirliklerinin yetersiz olması	DYDO, DTSO	0	Ocak	Tamamlanmadı	Düzce Brodeciler Derneği'nin kurulumu sağlandı, Ortak ARGE ve pazarlama biriminin kurulması için IPA'ya yeni pazarlar geliştirilmesi ve ihracat hedefi için de URGE'ye başvuru yapıldı, kümelenme faaliyetleri devam ediyor.
7	Fındık Kümelenme Çalışması Raporlarının Oluşturulması	Sektörel işbirliklerinin yetersiz olması	DYDO, TÜBİTAK, DÜ	0	Ocak	Tamamlanmadı	Fındık Sektör ve küme raporları oluşturuldu, fındık sektörü büyük firmalar, üretici temsilcileri ve kamu ve STK aktörleri ile birebir görüşmeler yapıldı. Tüm aktörlerin katıldığı bir toplantı düzenlendi.
8	Yeni Pazarlar Geliştirilmesine Yönelik Afrika, Orta Doğu Ülkeleri ve Rusya'ya Yönelik Analiz Çalışmalarının Yapılması	Düzce'nin düşük ihracat seviyesi	DYDO	0	Temmuz	Tamamlanmadı	Tekstil sektöründe yeni pazarlar geliştirilmesi ve teknik incelemeler yapılabilmesi için URGE desteğine başvuru yapıldı.
9	DÜBİT Altyapısının Güçlendirilmesi	Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği	DÜ	600.000	Aralık	Tamamlandı	MARKA tarafından DÜBİT Altyapısının Güçlendirilmesine yönelik Düzce Üniversitesi'ne Mali Destek verildi.
10	Ar-Ge ve Tasarım Merkezi Kuruluş ve Destekleri ile İlgili Bilgilendirme Etkinlikleri	Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği	DİBSTM	10.000	Ağustos	Tamamlandı	Düzce'de arge merkezi sayısı 2017'de 4'ten 6'ya çıktı, KÜSİ kapsamında firmalara yapılan ziyaretlerde arge ve tasarım merkezi destekleri ile ilgili bilgilendirmeler yapıldı.
11	Konuralp, Akçakoca ve Gölyaka'nın Turizm Payının Geliştirilmesi	Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	DTSO, AK, GB	3.323.000	Aralık	Tamamlandı	Düzce'nin önemli turizm destinasyonlarına turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi için 3 Mali Destek verildi.
12	«Düzce - Suyu Takip Edin» Tanıtım Kampanyası düzenlenecek	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği	DİKTM	10.000	Nisan	Tamamlandı	“Suyu Takip Edin” temalı Düzce tanıtım filmi çekildi ve tanıtımı yapıldı.
13	InnoTeam Projesiyle İldeki KOBİ'lerde İnovasyon Konusunda Farkındalık Oluşturulması ve KOBİ'lerin İnovasyon Kapasitelerinin Geliştirilmesi	Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği	MARKA, SÜ, Kobiler	0	Şubat	Tamamlanmadı	Innoteam projesi kapsamında Düzce'den 4 firma başvuru gerçekleştirmiş 2 firma son 30'a kalmış ve 1 firma ise son firma arasına kalmıştır.



14	Akçakoca Demir-Çelik OSB alternatif yer seçim çalışmaları sürdürülmesi, yer tespiti sonrası başvuru sürecine devam edilmesi	Sanayi alanlarında altyapı eksikliği	AB	0	Haziran	Tamamlanmadı	Yer seçim aşaması tamamlandı. Müteşebbis heyet kurma aşamasına gelindi.
15	Düzce İl Çevre Düzeni Planı hazırlanması	1/100.000 ölçekli Düzce Çevre Düzeni Planı'nın Güncelliğini Yitirmesi	DiÖİ	200.000	Nisan	Tamamlanmadı	Düzce'ye yatırımı kısıtlayan İl Çevre Düzeni Planındaki 46 madde kaldırıldı. Yeni bir İl Çevre Düzeni Planı için Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü çalışmaları devam ediyor.
16	Oyuncak sektörü ihtisas organize sanayi bölgesi çalışmaları	Sanayi alanlarında altyapı eksikliği, Sektörel işbirliklerinin yetersiz olması	DÜ	0	Nisan	Tamamlanmadı	Düzce Üniversitesi koordinesinde Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı (PAGEV) ile T.C. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Düzce Üniversitesi ve Düzce Ticaret ve Sanayi Odası arasında Oyuncak OSB kurulmasına yönelik işbirliği protokolü imzalandı, "Değerlerimiz, Kültürümüz ve Çocuklarımız: Milli Oyuncak" başlıklı çalıştay Düzce Ünivestesinde düzenlendi ve "Milli Oyuncak Ar-Ge Proje Pazarı" etkinliği Ekim ayında düzenlendi, PAGEV'le görüşmeler devam ediyor.

DV	: Düzce Valiliği
DB	: Düzce Belediyesi
DİBSTM	: Düzce İl Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü
DİKTM	: Düzce Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
DiÖİ	: Düzce İl Özel İdaresi
DTSO	: Düzce Ticaret ve Sanayi Odası
DÜ	: Düzce Üniversitesi
DYDO	: MARKA – Düzce Yatırım Destek Ofisi
KTB	: Kültür ve Turizm Bakanlığı
AK	: Akçakoca Kaymakamlığı
GB	: Gölyaka Belediyesi
MEM	: Milli Emlak Müdürlüğü
SÜ	: Sabancı Üniversitesi
MARKA	: Doğu Marmara Kalkınma Ajansı



2.2.2. Plan Yılı (2018) Eylemleri Tablosu

No	Eylemler	Yöneldiği Sorun Alanı	Sorumlu Kuruluş	Tahmini Maliyet (TL.)	Planlanan Gerçekleşme Zamanı (Ay Olarak)
1	“Suyu Takip Edin” Temalı IPA Projesinin Müzakerelerinin Yürütülmesi	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği, Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	MARKA, DV	0	Ocak-Aralık
2	Yerli ve Yabancı Seyahat Acentelerine Yönelik Düzce Tanıtım Seyahatleri (Famtrip) Gerçekleştirilecektir	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği,	MARKA	30.000	Nisan
3	Cumayeri’nde Raftingin Bitmesinden Sonra Yapılabilecek Alternatif Rafting Parkuru Fizibilitesi	Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	MARKA, Cumayeri Kaymakamlığı	50.000	Haziran
4	“Düzce Hatırası” Hediyeelik Eşya Tasarımı Yarışması – Düzce’nin kültürel varlıkları ve mirası, tarihi dokusu ve kent kimliğinden yola çıkarak Düzce’ye özgü hatıra niteliğinde hediyeelik eşya tasarlanması.	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği,	MARKA	20.000	Aralık
5	Düzce turizm değerlerinin tanıtılacağı Düzce turizm sitesinin oluşturulması	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği,	MARKA	10.000	Şubat
6	Otel yatırımı yapılabilir alanların ve turizm potansiyelinin tanıtılacağı firma ve STK ziyaretleri	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği,	MARKA	0	Ocak
7	Sosyal Medya Fenomenleri Info Turu	Turizm ve kentsel pazarlamada bütüncül tanıtım eksikliği,	MARKA, DV	30.000	Mayıs
8	Her 3 ayda bir 3 tane Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi Düzenlenecek	Gençlerin işgücüne katılımında ve sürekliliğinde yaşanan sorunlar, Ar-ge ve endüstriyel tasarım yetersizliği	MARKA, KOSGEB	12.000	Ocak
9	Başbakanlık Yatırım Tanıtım Ajansı’na 2 ayda bir yatırım ortamı sunumu düzenlenmesi	Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması	MARKA, BYDTA	0	Şubat
10	Düzce Başarı Hikayeleri Kataloğu Oluşturma	Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması	MARKA	5.000	Eylül
11	Afrika Pazarı İhracat Olanaklarına Yönelik Eğitim Düzenleme	Düzce’nin ihracat seviyesinin düşük olması	MARKA	0	Mart



12	Brode Sektörü Eylem Planının Hazırlanması ve Sektör Çalıştayının Yapılması	Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması	MARKA, DTSO	25.000	Ekim
13	Orman Ürünleri, Tekstil, Otomotiv Yan Sanayi – Makine, Yapı Malzemeleri Sektörlerinde Yurtdışı Pazarlara Yönelik Fizibilite ve Raporlama Çalışmaları	Yatırım promosyonunda ve fizibilite çalışmalarında kullanılacak istatistik altyapısının etkin kullanılamaması	MARKA	300.000	Haziran
14	Yatırım Tanıtım Dokümanlarının Geliştirilmesi (Orman ürünleri, tekstil, otomotiv yan sanayi – makine, yapı malzemeleri ve turizm sektörlerinde)	Yatırım promosyonunda ve fizibilite çalışmalarında kullanılacak istatistik altyapısının etkin kullanılamaması	MARKA	15.000	Ocak
15	Düzce Tasarım, Belgelendirme Ve Teknoloji Merkezi Projesi Çalışmaları	İmalat sanayiinde nitelikli personel yetersizliği ve nitelikli personelin ihtiyaç duyduğu sosyal olanakların kısıtlılığı	MARKA, DV	6.000.000	Ocak-Aralık
16	Mali Desteklerin İlde Duyurulması ve Koordinasyonu	Devlet Destekleri Tanıtım Eksikliği	MARKA	0	Ocak
17	Düzce, Bolu, Zonguldak ve Sakarya'yı kapsayan, ormancılık, tekstil, yapı malzemeleri, makine ve otomotiv yan sanayi sektörlerine yönelik ikili firma görüşmeleri (B2B) etkinliği	Sektörel tanıtımda işbirliklerinin yetersiz olması	DTSO, MARKA, ABİGEM	60.000	Mayıs
18	Düzce Proje Pazarı Etkinliği	Sektörel ihtisaslaşmadaki eksiklik ve orta-düşük teknoloji üretimin baskınlığı	MARKA, Teknokent	20.000	Haziran
19	Akçakoca Batık Uçak Bölgesinde Dalış Sporunun Geliştirilmesinin Araştırılması	Turizm sektöründeki altyapı eksikliği	MARKA, Akçakoca Kaymakamlığı	50.000	Temmuz
20	2019 Yatırım Tanıtım Stratejisi Anketlerinin Düzenlenmesi	Kurumlar Arası İşbirliği Eksikliği	MARKA	0	Kasım

DV : Düzce Valiliği
DB : Düzce Belediyesi
DİBSTM : Düzce İl Bilim, Sanayi ve Teknoloji Müdürlüğü
DİKTİM : Düzce Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
DİÖİ : Düzce İl Özel İdaresi
DTSO : Düzce Ticaret ve Sanayi Odası
DÜ : Düzce Üniversitesi
DYDO : MARKA – Düzce Yatırım Destek Ofisi
KTB : Kültür ve Turizm Bakanlığı
AK : Akçakoca Kaymakamlığı
GB : Gölyaka Belediyesi
MEM : Milli Emlak Müdürlüğü
MARKA : Doğu Marmara Kalkınma Ajansı